

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 191. szám.
Szerda, 1937. augusztus 25.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

Nemzetközi területté kívánják nyilvánítani Sanghait az angolok

— Nagyösszegű kölcsönt folyósít Kínának Amerika, Anglia és Franciaország —
Előrenyomulnak a japán csapatok

Hosszu háborúra van kilátás a Távol-Keleten

Sanghaiból jelentik: Az egymásnak teljesen ellentmondó jelentések következtében alig lehet megállapítani, hogy hétfőn éjszaka milyen csapatok érkeztek Japánból Sanghaiba. A japán csapatok tüzérése erősen bombázta a Sanghai környékén levő kisebb helységeket. A bombázásoknak igen sok áldozata van. A nankingi úton történt borzalmas robbanásnak 200 halottja van és 500 súlyos sebesültje. Eddig még mindig nem tudták megállapítani, hogy az angol üzletpalotát kínai, vagy japán gránátok érték-e.

A másik fronton, a Nankau-hágó és a hágót védő erődök elfoglalása után a japán csapatok ma elfoglalták a Kalkantól 15 kilométernyire levő Vanjuan várost és elvágta a Peking felé harcoló kínai csapatok visszavonulási útját.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint ma reggel az összes frontokon heves harc kezdődött. Sanghai északi pályaudvarától Fonginang és Vocsungnál a japán tüzéréség ágyútűz alatt tartotta a kínaiak állását.

Vuckl, a szovjetunió új tokiói követe tegnap este megérkezett a japán fővárosba és nyomban nyilatkozott a sajtónak a japán-szovjet viszonyról. Megcáfolta azt a hírt, hogy Blücher tábornagyot Mongoliába vezényelték és hogy a szovjetunió támogatná Kínát.

Az angol admirális jelentése szerint jelenleg 18 angol hadihajó tartózkodik a kínai vizeken. Ezek között szerepel 4 cirkáló és 7 torpedóhúzó.

Csang-Kai-Sek kínai tábornagy az Egyesült-Államokhoz intézett rádióüzenetében sajnálattal emlékezett meg a kínai-japán ellenségeskedések ártatlan külföldi áldozatairól. Ezeket a szerencsétlenségeket el lehetett volna kerülni — mondotta — ha a külföldi hatalmak megtették volna a szükséges óvintézkedéseket és ha Japán nem használhatta volna fel hadműveleti támaszpontul az engedelményes területeket.

A kínai főhadiszállás jelentése szerint ma hajnalban egy japán dandárt, amely Woosungnál partra akart szállni, a kínai csapatok teljesen megsemmisítették.

A londoni kínai követség jelenti, hogy a nankingi kormánytól utasítást kapott, amely szerint közli, hogy a kínai kormány hajlandó elfogadni az angol javaslatot és visszavonja — kölcsönösségi alapon — csapatait, valamint hadihajóit Sanghai környékéről.

A legutóbbi kínai hadijelentés szerint a kvantung-hadsereg, amely Censi környékén felvette a harcot, pánikszzerűen vonul vissza, miközben óriási veszteséget szenvedett. A japán csapatok elfoglalták a kínai Nagy Fal mellett fekvő Kalgant és így uralmuk alá került Nankau környéke. A japán csapatok most már fenyegetik a Nakan környékén megerősített kínai állásokat. Pekingtől 25 kilométernyire

harc kezdődött a japán csapatok és az irreguláris kínai csapatok között. Liang-Siangnál a kínai tüzéréség hevesen lőtte a japánok állásait.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint úgy a szárazföldön, mint a vizen és a levegőben legutóbb a japánoknak kedvezett a hadiszerencse. A japánok valóságos acélzáport zúdítottak a kínai állásokra. A kínaiak kénytelenek voltak visszavonulni. Wosungnál a kínaiak állását hajóágyúkkal lőtték.

A Domeni-sajtóiroda jelenti: Azok a japán csapatok, amelyek hétfőn éjszaka szálltak partra és amelyeknek partraszállását a kínai csapatok kétségbeesett támadásokkal igyekeztek megghusítani, kedden éjszaka előrehaladtak és a parttól több kilométernyi távolságban új állásokat foglaltak el és lehetővé tették, hogy éjszaka újabb csapatok szállhassanak

A kínai pénzügyminiszter feltűnéstkelő nyilatkozata

Párisból jelentik: A jelenleg Franciaországban időző Wallington Coo kínai pénzügyminiszter tegnap délután "Leger" külügyi államtitkárnál tett látogatást. A kínai pénzügyminiszter utána a sajtó munkatársainak kijelentette, hogy pénzügyi tárgyalásait teljes sikerrel fejezte be. A három demokráciák: az Egyesült-Államok, Anglia és Franciaország nagybősszegű kölcsönt szavazott meg Kínának.

— A világ legnagyobb három demokrátiás nagyhatalma — mondotta a pénzügyminiszter — pénzt adott nekiünk kölcsön,

partra. A kínaiak ismét heves támadással kísérelték meg ezt is visszaverni, de kénytelenek voltak visszavonulni. A japánok „halálszede” eljutott a Sanghaitól északkeletre lévő magaslatok tetejére és a kínaiak itt is megkezdék a visszavonulást. Északkinában szintén egyre nagyobb csata fejlődik ki az ellenfelek között.

Az éjjeli jelentések szerint Kalgan elfoglalása után a japán csapatok délkeleti irányban nyomulnak előre. Peking és Suljuan vasutvonal mentén, a Hankau-hágó irányában, ahol 50 ezer kínai katonából álló hadtest állomásozik. A japánok célja, hogy elvágják a kínai csapatok visszavonulási útját.

A Paris Soir híradása szerint japán illetékes helyen kijelentették, hogy hosszú háborúra van kilátás. A japán külügyminiszter megbízottja úgy nyilatkozott a lap munkatársai előtt, hogy amennyiben beigazolódnék az a feltevés, hogy a szovjet segítséget nyújt Kínának, úgy ez a tény igen komoly helyzetet teremtené.

Az angol részről felmerült javaslattal kapcsolatban, amely azt kívánja, hogy Sanghait úgy a japánok, mint a kínaiak irtítsék ki és nyilvánítsák nemzetközi területnek, kínai részről megértéssel találkozott. Hangsúlyozták azonban, hogy erre csakis abban az esetben kerülhet sor, ha Japán is elfogadja a javaslatot és azt teljes mértékben végrehajtja.

azaz annak a Kínának, amely jelenleg háborút visel. A három nagyhatalom cselekedete mutatja a legjobban, hogy biznak bennünk és biznak abban is, hogy a mi igazságos ügyünk győzelmet fog aratni.

— Tudjuk jól, hogy hosszú háborúra kell berendezkedni. Ez a háború elhúzódhatik három, négy, esetleg öt évig is. Lehetséges, hogy a japánok közben sikereket is elérnek, sőt kínai területet is megszállhatnak. Teljesen bizonyos azonban, hogy a kínai fegyverek aratják a végső és döntő sikert.

Hétfőn érkeznek a Kisantant képviselői az országba

Nem volt hivatalos jellege Tătărescu és Hodzsa dr. megbeszéléseinek

Bucurestiből jelentik: Tătărescu miniszterelnök ma érkezett vissza a fővárosba és a délelőtti folyamán hosszas megbeszélést folytatott munkatársaival. Elsőnek Cancicov miniszterrel tárgyalt, majd Antonescu külügyminiszterrel fogadta, végül Franaşovici közlekedésügyi miniszterrel tartott megbeszélést. A tárgyalások során felmerült a szükségessége egy miniszteri tanácsülés összehívásának és a közeli napokra összehívják a minisztertanácsot. Az Adeverul szerint a kormányt egyelőre politikai kérdések nem foglalkoztatják, ezek tárgyalása későbbre marad, hanem gazdasági problémák vannak szőnyegen. Jövő hét folyamán kerül sor Sinaiban a kisantant-konferenciára és valószínűnek látszik, hogy közvetlenül a kisantant-értekezlet után ül össze a minisztertanács. A Hodzsa dr.—Tătărescu-tanácskozássokra vonatkozóan hivatalos közleményt nem

adtak ki, miután a megbeszélések nem bírtak hivatalos jelleggel. Ettől függetlenül azonban Tătărescu miniszterelnök rendkívül elégedett a csehszlovák kormányfővel folytatott tanácskozási eredményeivel.

Hétfőn érkezik az országba Krotta Kamill csehszlovák külügyminiszter, valamint Stojadinovic jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter, akik Teius-Tövistől együtt utaznak Sinaiba. A két államférfi délelőtti háromnegyed 11 órakor irja alá a pelisor-i kastély vendéglőjét, 11 órakor kerül sor az első tanácskozási, a második tanácskozás pedig másnap délelőtti 10 órakor kezdődik. Délben 12 órakor az uralkodó fogadja a két államférfit, akiket villásreggelin lát vendégül. Délután fejezik be a megbeszéléseket és azok után hivatalos nyilatkozatot tesznek közzé, este pedig bankettet rendeznek a kaszinóban. A vendégek éj-

szaka I. gróf utaztak el az országból. A kis-
antant-sajtókonferenciát ugyancsak augusztus
29-én tartják meg Sinaian.

A liberális-párthoz közelálló körök a leg-
erélyesebben cáfolják azt a híradást, amely
szerint a pártkongresszus összehívását terve-
zik. Az egyes párt szervezetek ügyeit a párt
állandó bizottsága fogja elbírázni.

Légi-katasztrófa Santiagóban

New-Yorkból jelentik: (Rador.) Santiagóban
fégl hadgyakorlatok voltak, amelyek során egy
katonai bombavetőgép lezuhant. A repülőgépen
levő 8 ember közül 6 szörnyethalt, kettőt pedig
súlyos sérülésekkel kórházba szállítottak.

A káposztapille elleni védekezés módozatai

A Cluj—kolozsvári Ardeal—Erdélyi Gazdasági
Egylettől számos levélben kértek tanácsot a ká-
posztapille elleni védekezésről. Egyes vidékeken a
hernyók valóságban elpusztították az idei, szépnek
induló káposztatermést. Ezzel kapcsolatban a kö-
vetkezőket tartjuk szükségesnek a gazdák tudomá-
sára hozni: júniusban, a fehérszínű galagonya-
pille rajzott igen nagy számban, most pedig, au-
gusztus közepén, a szintén fehérszínű káposzta-
pille jelent meg igen nagy tömegben. Julius utolsó
hetében láttunk olyan káposztást, ahol a levelek-
nek úgy az alsó fele, mint a felső része tele volt
a pille kölesszem-nagyságú, élénk sárgaszínű peté-
ivel. Ha ezekből a tojásokból kikelnek a kis her-
nyók, a káposzta, kalarabé, kel leveleinek hama-
rosan csak az erezete marad meg, sőt ennek is
csak a vastagabb része, mert a többi ezek a falánk
hernyók fogják elpusztítani. Irtása történhet —
elsősorban a peték elpusztításával. A petéket két
ujjunk között szétnyomva, megsemmisítjük, hogy
azokból a hernyó ne kelhessen ki. Ha kikelt már,
akkor a kis hernyókat nikotinoldattal való perme-
tezással irtathatjuk ki. Egy liter vízben 100 gr. niko-
tint és 1 kg. káliszappant kell feloldani. A permet-
lében meg kell ázni a hernyóknak, azért nem
szabad megvárni, hogy a hernyók a káposztafejbe
húzódnának, hanem még azelőtt el kell pusztítani
őket. A nagyobb hernyókat 1 százalékos arzénol-
dattal való permetezéssel ölhetjük meg. A tömeg-
ben élő hernyók között gyakran pusztít egy raga-
dós betegség, amelyet baktériumok idéznek elő. Az
ilyen megbetegedés esetén a hernyók néhány nap
alatt elpusztulnak maguktól is.

Uj szovjet-légiraj indult az eltűnt Levanovsky felkutatására

Moszkvából jelentik: Dovoplanov, a neves
szovjetpilóta egy légiraj élén elindult az északi
sark felé, hogy Levanovsky tartózkodási helyét
felkutatassa. A pilóta elhatározta, hogy utja során
egyetlen négyzetméternyi területet sem fog átku-
tatlanul hagyni.

Az elkésett herceg

Írta: LÉON LAFAGE

Mikor a lovasjárőr éppen az Estanville-pala-
ta magas kőfala mellett haladt el, az élen lovagló
altiszt egyszerre elfojtott káromkodást hallatott a
magasból, rögtön utána vakolat hullott a nyakába,
amelyet nyomon követett egy hiányos öltözött fia-
talember. A fiúnak nem történt baja, mert félig az
altiszt vállára, félig lóva farára zuhant. Feltápász-
kodott, dt az altiszt karon ragadta:

— Uram, mentse meg, — könyörgött a fiatal-
ember és ahelyett, hogy menekülni akart volna,
megkapaszkodott az altiszt kezében — én vicomte
de Frélius vagyok, hadapród a gárdánál...

— Vivomte ur, — felelt az altiszt — rendel-
kezésre állók, de hát micsoda különös véletlen —
és végignézett a vicomte hiányos öltözkén: ha-
risnyája, mellénye, kabátja hiányzott.

— Uram: megleptek — felelt a vicomte — egy
högynél. Hiszen érti. Nem lakom messze, nagyon
lekötelez, ha hazakísér, annál is inkább, mert re-
megek... nem a szerelemtől, hanem a hidegtől.

Az altiszt köpenyét a gróf vállára terítette, a
fiatalember pedig duzzadt pénzeszacskót csuszított
markába. Pár perc múlva már oda is értek a vi-
comte palotájához. A fiatalember piros sarku cipő-
jével megrugta a kaput és egy pillanat múlva már
szolgái vették gondozásukba.

Az altiszt első dolga volt a pénztárca tartal-
mát megvizsgálni és elképedve látta, hogy tele van
dupla Lajos-aranyakkal.

Szinpadra vitték Windsor Edward herceg legendás szerelmének történetét

A volt angol király szerepét Hans Járay fogja játszani

Londonból jelentik: Az angol fővárosban
már néhány hete nagy sikerrel játszik és a
jövő idényban a bécsi Volkstheater is bemu-
tatja I. S. Clare angol írónak „Öfelsége nya-
rai” című vígjátékát. A darab minden valószí-
nőség szerint színre kerül a jövő esztendőben.
Végleges megállapodás ugyan még egyik szin-
házszíncs, de már ketten is tárgyaltak a vig-
játék londoni kiadójával. Az angol fővárosban
óriási sikert aratott a kulcsdarab, amelynek
főszereplőjében mindenki felismerte VIII. Ed-
ward volt angol királyt, a mostani Windsor
herceget.

A cselekmény egy angol főúri kastélyban
kezdődik, ahol csendes, nyugodt és természe-
tesen rendkívül előkelő élet folyik mindaddig,

amíg be nem toppan egy ifjú, ősrégi családból
származó gróf. A gróf kedves, szellemes és kel-
lemes fiatalember, aki az ifjuság és vígjátékok
örök törvénye szerint beleszeret a kastély urá-
nak leányába. Kiderült, hogy az ifjú gróf nem
más, mint Anglia királya, aki azután lemond a
trónról, rangjáról, hogy feleségül vehesse sze-
relmését. Külön érdekessége a darabnak, hogy
a szerző még akkor írta ezt a darabot, amikor
Edward még walesi herceg volt és így a da-
rab különleges és furcsa módon tulajdonképpen
megjósolta az eseményeket.

Bécsben már a címszerepet is kiosztották
és a Volkstheater színpadra Hans Járay, a
kedvelt osztrák színész-író fogja alakítani a
windsori herceg szerepét.

Ujabb összeesküvést forraltak a portugál miniszterelnök ellen

Lisszabonból jelentik: A rendőrség Salazar portugál miniszterelnök ellen irányuló
ujabb összeesküvés tervet leplezett le. Az összeesküvők már augusztus elsején bombát akar-
tak vetni Salazar kocsjába, de lemondtak a tervükről, mert az elkészült bombát kezdetleges-
nek találták és úgy gondolták, hogy tökéletesített és villamos zsinórokkal ellátott újabb bom-
bát készíttetnek és azt dobják a miniszterelnök felé. Az összeesküvőket a rendőrség elfogta.
Teljes beismerésben vannak, de egyelőre nem akarják elárulni, hogy milyen okból akarták
meggyilkolni Salazart.

Utlevél nélkül Budapestre

Egyre nő az érdeklődés a Wagons-Lits rendkívül kedvezményes sport-vonat-
utazása iránt

Napról-napra fokozódik a közönség érdeklő-
dése a Wagons-Lits budapesti társasutazása iránt.
A rendkívül alacsony részvételi díj még a szerény
anyagi körülmények között élőknek is lehetővé te-
si, hogy a sportvonattal Budapestre utazzanak és
ez a körülmény nemcsak a múltban biztosította a
Wagon-Lits által rendezett társasutazások sikerét,
de ezuttal is a legszebb eredménnyel biztat.

Ismételten hangsúlyoznunk kell, hogy a társas-
utazás résztvevői csupán fényképpel ellátott sze-
mélyazonosság igazolványokat kötelesek bemutatni a
jelentkezésnél és semmilyen más írásra nincsen
szükség. A legutóbbi társasutazásnál a rendőrség
népesedési osztálya, a fényképnek a személyazo-
nosságát történt igazolása alkalmával az állampol-
gársági bizonyítványt is követelte. A Wagons-
Lits a miniszteriumban eljár és ennek eredménye-

ként utasítás érkezett az ország valamennyi rend-
őrségéhez és így az aradihoz is, hogy a budapesti
társasutazás résztvevőinek az állampolgársági bi-
zonyítvány nélkül igazolják a személyazonosságot.

Itt közöljük, hogy a Wagons-Lits Budapestről
kiseb kirándulásokat rendez, részint a környék
megtekintésére, részint pedig a Balatonra. Buda-
pest megtekintése autocaron 240 leibe, míg a bafa-
toni egy napos kirándulás ebéddel együtt 1000 le-
be kerül. Ezekre a kirándulásokra is a menetjegy-
irodában kell jelentkezni, a részvételi díj lefizetése
ellenében. A Wagons-Lits a nagy érdeklődésre való
tekintettel, egy héttel a kirándulás előtt, szeptember
4-én este 8 órakor zárja le a jelentkezést a pesti
utazásra, viszont az is megtörténhet, hogy a lét-
szám már jóval előbb betelik és akkor mindazok
az utasok, akik az utolsó pillanatra halasztják a
jelentkezést, lemaradnak az utazásról.

— Menetirány Grégoire apó korcsmája — adta
ki a parancsot és mingyárt utasította két legényét,
keressenek az utcán egy csinos fiatal hölgyet, aki
szórakoztatja őket — vendégeim vagytok!

A katonák felverték Grégoire apót, aki facán-
pástétomot és Ayi bort tett az asztra. A leány-
lesre küldött legények pedig hamarosan visszatértek
egy üde kis tereméssel, aki csomagot hozott a
karja alatt és kis gyöngymarkolatú tört a kezében.

— Szerelmeis uraim, én nem loptam — ré-
mült meg a katonák láttára.

— Akkor igyál egy pohár bort velünk — fe-
lelt a katonák altiszt: — Azután mondd el, mi járatban
vagy.

— Én Estanville hercegnő első komornája va-
gyok, nagy tiok, amit elmondok, de az istenért,
ne meséljék tovább.

— Itt minden titokban marad, kincsem.

— A hercegnőnek van egy szerelme...

— Vicomte de Frélius a neve...

— Honnan tudja? És a hercegnő olyan jó hoz-
zánk és a vicomte ur olyan bőkezű, hogy nagyon
szeretjük őket. No és a herceg ur ma éppen Ver-
saillesben volt, úgy hogy...

— A vicomte ur éppen azért Párisban maradt.

— De hajnalban a herceg ur váratlanul haza-
jött...

— Mire a vicomte ur félig felöltözve mene-
kült, amerre tudott.

— De hát honnan tudják? És kérem, ha már
tudják, nem szabad senkinek sem mondani. És hát
a vicomte ur meglapult a lépcső alján és mikor fel-

vezetem a herceg urat, úgy tartottam a méceszt,
hogy ne láthassa a vicomte urat. Pedig szinte
surotta, olyan közel ment el mellette. Azután a her-
ceg ur nekilátott, hogy átkutassa a házat, én meg
összeszedtem a vicomte ur törét, ruháját, hogy el-
hozzam neki...

Ebben a pillanatban hangos kiáltások hallat-
szottak a hajnalodó uccáról. A komorna rémült
szemmel meredt az ajtóra.

— Ó, ez a herceg ur átkozottul féltékeny áml!

— Dugjátok el valahol a kislányt... — ren-
delkezett az altiszt és mire a herceg belépett, a
komorna már a vendéglősek szobájában, a szek-
rényben kuporgott.

— Uram, — mondta a herceg — az ön őrségére
van szükségem — palotámban egy latort bujt el,
Embereim őrzik a bejáratot. Jöjjen és fogja el.

— Megbocsát, herceg ur, — felelt vidáman
az altiszt — a mai őrjárat hosszú és fáradságos
volt, embereimnek szüksége volt egy kورتy italra és
pihenőre. Kegyelmességed végtelenül megtisztelne,
ha egy poharat üritene velünk és azután rendelke-
zésére állunk. A bor valódi Ay-i ital. Hercegséged
egészségére.

A herceg kénytelen-kelletlen kiürítette a felé-
nyújtott poharat:

— Bár egyébre szomjazom, mint borra, —
jegyezte meg fenyegetően.

— Uram, — fordult az altiszt katonához —
gyerünk és fogjuk el a herceg palotájában a lat-
rot. Ha a kijáratokat ellátták, bizonyára ott van
még, — ezzel egy dupla Lajos-aranyat vetett az
asztra...

Felujították

a román-belga fizetési egyezményt

Bucurestiből jelentik: A külügyminisztériumban ma délelőtt került aláírásra az új román-belga egyezmény. Román részről Antonescu Victor külügyminiszter írta alá az okiratot, míg belga részről Guillaume bucuresti-i meghatalmazott miniszter. Kivülök még Marian kereskedelemügyi vezérigazgató, valamint Caranfil meghatalmazott miniszter voltak jelen. Az új egyezmény a régi kliring-megállapodást helyettesíti.

Megkezdődtek a főiskolai uszóvilágbajnoki versenyek Párisban

Párisból jelentik: Kedden délután megkezdődtek a főiskolai világbajnokság uszóversenyei. A magyar indulók valamennyi számban a döntőbe jutottak, Hidvégi pedig a műugrás főiskolai világbajnoka lett. Eredmények: A 100 méteres gyorsuszás első előfutámát a magyar Csik 1:03 mp-es idővel fölényesen nyerte, csak arra ügyelve, hogy a döntőbe kerüljön. A műugrás főiskolai világbajnoka Hidvégi 126.60 ponttal. A 200 méteres melluszás első előfutámában Csik pillangómódszerrel uszva 2:55 mp-es idővel győzött. A második előfutámban a magyar Doszpoly a német Schultze mögött végzett 3:02 mp-es idővel, de így is a döntőbe került. A 100 méteres hátuszás első előfutámában Lengvári ötödiknek érkezett, de a versenybírók amúgy is kizárta volna a mezőnyből, mert szabálytalanul fordult. A második előfutámban Lengyel 1:16 mp-es idővel könnyen nyerte. Hazai 1:19.2 mp-es idővel a harmadik helyen végzett, de szintén résztvesz a döntőküzdelmekben. A vízipóló-bajnokság szintén megindult és ennek során Magyarország 16:1 (7:0) arányban lehengerelte a belgákat, akik egyetlen góljukat a 14-ik magyar gól után szereztek.

Szeptember ötödikén utazik

Magyarországba a windsori herceg

Londonból jelentik: Lapjelentések szerint a windsori herceg és felesége szeptember 5-én utazik Magyarországra és tíznapos vadászatot vesz részt a Mátra-hegységben. A bucuresti-i lapok azt megjegyzést fűzik ehhez a hírhez, hogy a windsori herceg ez alkalommal látogatja meg Romániát is.

Nem tudják leleplezni a Dardanellák titokzatos tengeralattjáróját

A török kormány nemzetközi segítséget kér a hajózás biztosítására —

Bucuresti. Megirtuk, hogy a Dardanellák körül ismeretlen tengeralattjáró kalózkodik és ma három spanyol köztársasági petroleumszállító hajót és egy dán hajót süllyesztett el. Edig még egyetlen esetben sem sikerült a titokzatos tengeralattjárót elfogni, vagy legalább jelzéséről megállapítani, melyik állam hadiflottájához tartozik.

A török kormány sürgős minisztertanácsot hívott össze, melyen a hadsereg és a haditengerészt parancsnokai is jelen voltak. Azokat a tengeralattjárókat beszélték meg, amelyek a Dardanellák hajózásának biztosítására szükségesek. Hír szerint a teljes török hadiflotta a Dardanellák körül végez őrszolgálatot és parancsuk van a titokzatos tengeralattjáróra tüzelni.

Iománia szempontjából különös jelentősége van a Dardanellák biztonságosságának. A román petroleum export legnagyobb része Constanzából a Dardanellákon keresztül bonyolódik le és most is három teherhajó van a kikötőben, amelyeknek parancsnokai nem mernek elindulni. Félnék áthaladni a Dardanellákon. Ha a török kormány nem tudja záros határidőn belül biztosítani a Dardanellák zavartalan forgalmát, akkor a román petroleum ex-

portot olyan veszteség éri, amelyet nehezen heverhet ki.

Hír szerint a török kormány ma teszi közzé vizsgálatainak eredményét és nem lehetetlen, nemzetközi segítséget kér Kemal pasa a Dardanellák biztonságának megőrzésére.

Uj felhívást adott ki a demokrata ügyvédek országos szövetsége

A demokrata érzelmi ügyvédek csoportja rendkívül érdekes felhívást hozott nyilvánosságra. A rövid röpirat keretében felhívták a nagyközönség figyelmét, hogy tovább folytatják a megkezdett harcot a kitűzött cél érdekében: az ország polgárainak békés együttműködésére faji ellentétek kiélézése nélkül.

A röpiratban, amelyet a demokrata ügyvédek elnöke, I. Dobrescu, bucuresti-i volt főpolgármester írt alá, röviden ismerteti azt a mozgalmat, amelyet két évvel ezelőtt az ilfovi ügyvédi kamara kezdeményezett. „A szélsőjobb oldali mozgalom — írják — az ország törvényeivel nem egyeztethető össze”.

A tengerbe fulladt nyolcvanhárom zarándok

Alexandriából jelentik: Az alexandriai kikötőben hétfőn reggel hibás manővrozás következtében felborult egy kétárbócos vitorlás, melyen 86 zarándok tartózkodott, akik Agami szigete felé hajóztak, hogy a mohamedánok szent sirját felkeressék. A hajószerecséltenségből csak hárman menekültek meg. A tenger eddig 36 halottat vetett partra.

64 ORSZÁGBAN ISMERIK

64 országban ismerik a Gargoyle Mobilolajt. Ez a Mobilolaj ismertető jele. Ha kiszámítjuk az egész világon minden másodpercben ezer és ezer autós áll meg ez előtt a tábla előtt, hogy Mobilolajot töltsön.

Ahol gépeket csak üzemben tartanak, a legtávolibb vidékeken ahol motorok járnak

— az új-guineai trópusi nap alatt, éppúgy mint Középfrikában, az alaszka-i jégmezőkön nem kevésbé mint Ázsia belsejében — mindenütt ott a Vacuum Oil Company, mindenütt ismerik a piros Gargoyle ábrás táblát, mindenütt ismerik a Mobilolajot. Több mint 7 évtized tapasztalatainak legkiemelkedőbb eredmé-

nye a Mobilolaj. Az évek mind-mind gazdagították azon szakemberek tudását, akik a Mobilolajot tökéletesítették.

Mobilolaj az az olaj, mely többet bír ki, mint amennyit a kocsi megkíván.

64 országban „Mobilolaj” ugyanazt jelent: a minőség és megbízhatóság fogalmát.

Az autósok milliói járnak Mobilolajon nyugodtan és biztosan, tudva azt, hogy ezzel a legnagyobb teljesítmőképességet és a motor legjobb állapotát biztosítják.

Mobilolaj segítette az automobilizmus technikájának gyors haladását és hozzájárul a folytonos fejlődéséhez.

Mobilolaj

Bejegyzett Védjegy

VACUUM OIL COMPANY S. A. d. R.

Kitünően szerepeltek a Hakoah uszói Targumures—Marosvásárhelyen a Makkabbi uszóversenyén

— Hat első díjat nyertek az aradi versenyzők —

Vasárnap került lebonyolításra az Ardeal-erdélyi zsidó sportegyesületek részére kiírt nagyszabású uszóverseny Targumures—Marosvásárhelyen, amelyen az aradi Hakoah gárdája is résztvevett és az aradi uszók remekül szerepeltek. A Hakoah gárdája 6 első, 4 második és 1 harmadik díjat nyert és a résztvevő egyesületek között a legtöbb pontot szerezte. Az aradi uszók eredményei annál dicséretesebbek, mert edzési lehetőségük a legminimálisabb és ilyenformán nagy hátránnyal indultak az uszodal edzéssel készülő Targumures—marosvásárhelyi és Cluj—kolozsvári uszókkal szemben. A verseny eredményei a következők:

50 m. ifj. gyors: 1. Jávor Béla, Hakoah 32.3 mp. 2. Sándor, Haggibbor 33 mp., 3. Rác János, Hakoah 34.5 mp.

100 m. férfi hátuszás: 1. Grünwald István (Hakoah) 1 p. 34.2 mp.

4x50 m. ifj. gyors-staféta: 1. Hakoah

(Földes, Grünwald, Rác, Jávor) 2 p. 24.6 mp. 100 m. ifj. gyors: 1. Jávor (Hakoah) 1 p. 13.2 mp.

100 m. junior hátuszás: 1. Grünwald István (Hakoah) 1 p. 31.4 mp.

3x100 m. vegyes staféta ifj.: 1. Haggibbor. 2. Hakoah (Grünwald, Frommer, Jávor). 3. Makkabbi Tg.-Mures.

100 m. senior gyors: 1. Jávor (Hakoah) 1 p. 13 mp.

4x100 m. gyors-staféta: 1. Makkabbi Tg.-Mures. 2. Hakoah (Földes, Grünwald, Rác, Jávor). 3. Haggibbor.

50 m. gyermek melluszás: 1. Deutsch (Makkabbi). 2. Markovits György (Hakoah). 3. Engelberg (Makkabbi, Oradea—Nagyvárad).

50 m. gyermek gyors: 1. Fritsch (Makkabbi Tg.-Mures). 2. Földes (Hakoah). 3. Engelberg (Makkabbi, Oradea—Nagyvárad).

Színház - Művészet

A kedvezőtlen idő miatt

Szerda estére maradt el a „Gül baba“ szabadtéri előadása

A váratlanul kedvezőtlenre fordult időjárás miatt kedd estéről szerda estére halasztotta a szabadtéri előadások rendezőse a Gül Baba előminde részlete tökéletesen előkészítve, beállítva adását.

A Gül Baba előadásának minden mozzanata, várja az előadást. A rendezőség, a darab művészi rendezője, a színészek és a műszaki személyzet külön-külön és együttvéve nagyszerű teljesítménnyel járul a közönség elé. A pompás operett minden szépségét, kedves színét felfokozottan hozza ki az elsőrendű szabadtéri előadás, amely különleges aláfestéssel szolgál. Krémer Manci, ez az elbűvölően bájos, kitűnő tehetséget csillogtató színész bizonyoságot tesz arról, hogy nem hiába fogadta Timisoara—Temesvár és Satumare—Szatmár közönsége kegyeibe első fellépésétől kezdődőleg. Lel-

kesedéssel, elismeréssel szeretettel ünnepli a két város közönsége kedvencét, hogy miért, azt mindenki megérti, aki Krémer Mancinak, a Gül Baba szerda esti előadásán tapsol majd. Rajna Baby Leila szerepében mutatkozik be az aradi közönségnek, kétségtelenül nagy sikerrel. Szabadkai Miklós pedig Mujko cigány szerepét alakítja, minden elismerést megérdemlő humorérzékkel, elsőrendű művészi készséggel. Lukács Ede, Gömör Emma, L. Kemény Juci, Kozma Hugó, Jávor Alfréd és Szabó Gyula a darab többi szereplői, valamennyien tudásuk legjavát adják.

Szerda este tehát kigyulladnak a római katolikus főgimnázium udvarán felállított szabadtéri színpad lámpái és színre kerül a Gül Baba csodálatosan szép, kedves meséje, amelyet Huszka Jenő gyönyörű zenéje fest alá.

Remek szereposztásban, kitűnő rendezésben kerül színre a „Harangvirág“

Erényi Böske és Mészáros Béla vendégszerepelnek Kozma Hugó jutalomjátékán

Városszerte élénk érdeklődés nyilvánul meg Kozma Hugó augusztus 31-én tartandó jutalomjátéka iránt, melynek során Anday Ernő nagyszerű modern vigjátéka, a Harangvirág kerül színre. Ez

a pompás vigjáték az elmúlt szezonban a budapesti Nemzeti Színház legnagyobb sikerű darabja volt és bizonyos, hogy az aradi közönség számára is élményként fog hatni. A kitűnő darab az idei szezonban példátlanul álló pedáns rendezésben, kiemelkedő diszeloadásban kerül színre. De nemcsak a nagyszerű darab, a körültekintő rendezés, a szenzációszámba menő színpadok és a jutalmazandó színművész szimpatikus személye, hanem a remek szereposztás is nagy vonzóerővel bír. A nő főszerepet Erényi Böske, az aradi közönség régi kedvence játsza, aki ezt a briliáns szerepet Szegeden nagy sikerrel játszotta. Partnere Mészáros Béla, aki Szegeden a legnagyobb sikerét aratta ezzel az alakítással. A többi szerepekben a közönség régi kedvencei, a kitűnő humoru Gömör Emma, a kedves Dálnoky Dudas, Agay Margit, mint vendégek, továbbá a színtársulat főerősségei: Horváth László, Lukács Ede, Derecskey Pál, valamint id. Szendrey Mihály és Bácskay Gyula, mint vendégek lépnek fel. A Harangvirág bemutatója — Kozma Hugó diszeloadása — a szezon utolsó és nem kétséges, hogy egyben a legjobb előadása lesz. Jegyek már kaphatók a színház pénztáránál.

— „Egy igaz nő élettörténete“. Walter Hona önéletrajza érthető feltűnést és érdeklődést fog kelteni az olvasóközönség körében. A rég letűnt idők emlékét idézi, hangulateltető, fordulatos stílusá mindvégig lekötö az olvasó figyelmét. A könyv, amely a szerző kiadásában jelent meg, kapható az „Öreg Nők Otthona“-ban (Calea Saguna 162.)

**Horváth László
Jávor Alfréd**
bucsuelőadásai

Szombat, 28-án este és
vasárnap, 29-én d. u. és este
Erényi Böske
vendégfelléptével

Államügyész

FLINTKOTE

Ideális szigetelő anyag, mindennemű nedvesség és rozsdá elleni szigeteléshez, kitűnően bevált beton fedeleknél, balkonoknál, teraszoknál, vízhatatlan padlózatnál.

A

FLINTKOTE

Shell készítmény.

A valódi Flintkote anyagot közvetlenül a romániai vezérképviselőit:

FRAJH KLEINER

BUCURESTI, STRADA CULMEE VECHIE, 2
GALATI, STRADA MARE, 75, szállítja.

Kifogástalan munkálatokat eszközöl:
TIMISOARA: „IZOLETERN“, Str. Dr. A. Vertes, 1
(Casa Palace)

Horváth László és Jávor Alfréd bucsuelőadásai augusztus 28. és 29-én, szombat este, vasárnap délután és este, Erényi Böske vendégfelléptével

A soha nem látott érdekességű darab női főszerepének eljátszására a két bucsuzó művésznek sikerült lekötöni Erényi Bösket, aki most tér haza Szegedről rokon látogatásra. Az „Államügyész“ kitűnő előadásán ismét alkalma lesz Arad közönségének régi kedvencét, Erényi Bösket ünnepelni. Ugyilátszik Horváth László és Jávor Alfréd csak ugyan feledhetetlenné akarják tenni bucsuzásukat, annyi attrakciót adnak szombat és vasárnap a közönségnek. Már a kitűnő színdarab megválasztása, a szereposztás: Erényi Böske, Agay Margit, Horváth, Jávor, Kozma, Derecskey stb. Mindmennyi biztosítéka soha nem tapasztalt érdekfeszítésnek. Az előadások iránti érdeklődést még fokozza az ötletes sorsolás. Akik a második felvonás végén meg tudják fejteni, hogy bűnös-e az államügyész vagy nem, azok között minden előadáson négy négy nagyértékű nyeremény lesz kiosorolva, gyönyörű nyeremények nyolc főtéri tizlet kirakataiban láthatók. Ma délelőtt tíz órától kezdve a pénztár rendelkezésre áll a közönségnek.

— A világ egyik leggazdagabb asszonya Budapestén. Néhány napig Budapestén tartózkodó Mrs. Vincent Astor, a világ egyik leggazdag asszonya. Rendkívül érdekes illusztrált cikket közöl erről a Délibáb legújabb száma, amely nem terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonású színdarabot, színházi pletykákat, nagyszerű firolatot és több mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslap.

20 leies belépőjegygyel két tomba- jegyet kap és ragyogóan mulla a holnapi AMEFA-gardenparty a Lidóban

Már csak egyetlen nap választ el a nagyménytől, az AMEFA idei szezonnyitó gardenpartyját, melyet a „Lido“ népszerű kerthelyiségben és összes termeiben tartanak meg. A pompásan ígérkező AMEFA kerti ünnepély és tombaest rendezőse mindenképpen az AMEFA-bivő és támogatók kényelmét kívánja szolgálmi éstihetetlen áldozatok árán csupán 20 lei lesz a gardenparty belépőjege, amely mellé két darab ingyenes tombolajegyet szolgáltatnak ki, hogy szerencse kegyeltjei káprázatos nyeremények jut-hassanak. Szenzációszámba megy kétségtelenül a nagyarányú és a megrendezésében páratlanul álló táncbajnoki verseny is, amelynek egész lefo-lyása, a bajokpár kijelölése és annak felvatása felejtethetlen élmény lesz, amikor aranyszalaggal övzik majd a dicsőséges cím elnyerése után.

Külön meglepetésként tartogatta a rendezőség mind a mai napig az attrakciókkal teli művészi műsort is, amelynek nagyszámú résztvevője olyan produkciókat nyújt, hogy azt csak drága szórakozóhelyeken láthatni különben.

A holnap, csütörtök esti AMEFA-gardenparty alkalmából a „Lido“ étterem ünnepi díszbe öltö-zik, hogy igazi ünnepélyes hangulatban és méltó külsőségek között fogadja a bizonyos oha nem látott tömegű érdeklődőket és mulattatókat.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

A. M. E. F. A. garden-party a Lidóban, holnap csütörtökön este itt mulathat, nyerhet, szórakozhat!!!

Négyszemközt Dr. Martos Ferencel az aradmegyei Tagányi-kastélyban

A hírneves magyar operettszerző érdekes nyilatkozata az operett-műfaj jövőjéről — Régi emlékek a „Bob herceg” születése körül... —

Lehetséges, hogy résztvesz az illusztris szerző a Martos-darabok aradi szabadtéri előadásain

A Barátca—barackai Tagányi-kastély a hegy oldalán elegánsan emelkedik ki a környező kis házak közül. Gondozott parkban vezet fel az ut a kastély lépcsőjéhez. Cipőnk alatt cuppog a sár és a vigasztalanul szemerkélő esőben szinte azt lehetné az ember, hogy ősz van... Enre enged következtetni az is, hogy a kastély lakói mintha már készülődnének a város felé... A tornácra podgyászokat és ruhákat készítettek ki és a csipős reggelen talpon van már a kastély valamennyi lakója. A tornácra érve valahonnan hívó hang hallatszik: reggelizni hívja az őszhaju, közép-temető, pirosarcu, térdnadrágos urat, aki rokoni vendégségben tartózkodik a Tagányi-kastélyban: dr. Martos Ferencet, a hírneves magyar operettszerzőt.

— Nagyon kedves, hogy ebben a kis falucskában rámtaláltak — mondja mosolyogva — de mindjárt el kell árulnom, hogy engem közelebről nem ismernek az aradiak — én annál jobban ismerem az aradi közönséget. Magam is csaknem aradinak számítok, szüleim itt éltek. Rokonaim nagy számban élnek még ma Aradon: Tagányiék, a kastély tulajdonosai, éhaz Szabó Zoltán tábornok özvegye, rajtuk kívül még számos rokonon és jóbarátom, volt vőlegényem aradi...

Frissen, fiatalosan siet előre, mutatja az ut. A várszerűen épített kastély hatalmas dohnyzószobájában a falakon hatalmas családi fényképek csüngnek, kényelmes bőrkarosszékek csábítják a vendéget és a patinás falak, régi butorok egy ősrégi család életéről mesélnek. Méltóbb keretet keresve sem találhatott vol a nyaraláshoz dr. Martos Ferenc, aki régiemlékein gondolkozik, miközben tekintete valaol a páras hegyek felé száll...

Az illusztris szerző aradmegyei vonatkozásai

— Volt egyszer egy tisztviselő — meséli Martos Ferenc dr. — Kultuszminiszteriumban dolgoztam és az egyhangu közmunka mellett, szabadságjében terjedelmes kéziratot dolgoztam. — Ez a fiatalember én voltam és az első kézirat egy dráma volt, címe: „Balassa Bálint”. A Nemzeti Színházban került színre és sikert ért el. Ez jelentette a tulajdonképpeni „eljegyzésem” a színpaddal. Akkor Aradon is megfordultam. Amikor pedig Szendrey színerhozta a darabot, magam is végignézttem.

GYÓGYFÜRDŐK METROPOLISA

3 hetes pausálkúra
BUDAPESTEN.

Vízummentes beutazás Magyarországra, 50%-os kedvezmény a MÁV. vonalain. Gyógyszállodai lakás, teljes ellátás, illetékek, kiszolgálás, adók, fürdő, orvosi felügyelet, körjáratok és további árendék. Leiben fizethetők az

„EUROPA”

ROMÁN NEMZETI UTAZÁSI ÉS IDEGENFORGALMI vállalat összes irodáiban

Aradon: „EUROPA”, Bul. Reg. Maria 10.

Császár Imre játszotta a főszerepet, aki azóta már régen meghalt.

— Eszemben sem volt operettet írni és végül nem is írtam mást, csak operettet. Huszka Jenő volt az oka, akit szintén mellém helyeztek a kultuszminiszteriumba. Mind a kettőnk beosztottak a közalapítványi igazgatóság-hoz, ahol unalmas jogiratokkal kellett foglalkoznunk. Ugyanegy szobában ültünk, a jogiratok olvasatlanul heverték a sarokban: Huszka zenét szerzett, a kottáit szedegette elő íróasztaljától, én pedig új darabom kéziratain dolgoztam... Így lettünk tulajdonképpen társ-szerzők és legjobb barátok. Ez a barátság még ma is olyan meleg és olyan mély, amilyenné az első nagy siker összekovácsolta. A „Bob herceg” született meg elsőnek. Ehhez ismételen Aradnak van köze, az aradmegyei Maderat—Magyarad községben töltöttem egy nyarat és akkor írtam egy verseskönyvet, amelynek a címe „Iza és egyéb költemények” volt. Ebben a verseskönyvben jelent meg egy vers, ami rendkívül megnyerte Huszka tetszését. A vers címe „Bob herceg” volt. Megzenésítette és Török Irma, akkor híres színésznő szavalta, miközben Huszka kitűnő zenéjével kísérték.

Ujabb operetteken dolgozik Martos

Ahogy visszaemlékezik Martos dr., szinte újból átéli az akkori eseményeket, pedig hát régen történt. Akkor még egészen fiatalember volt, most pedig kacagva szalad át a szobán az unokája, csalhatatlan jele az idők múlásának...

— Aradi karmester is vezényelte a darabot: Barna Izsó — mondja Martos dr. — Ugy tudom, innen került föl Budapestre. Ő is bukást jósolt és amikor előadás előtt a függöny kémlelőlyukán kitekintett a nézőtérre, megdöbbenve mondta, hogy gyűlik a közönség és mégse alszunk üres ház mellett...

— Dolgozik valamin, mester? — kérdezzük.

— Dolgozom, mert az ember mindig dolgozik — mondja nevetve. — Nem lehet annyi évi munkásság után tetlenül ülni. Most is operettet írok természetesen, azonban sajnálatos esemény nem engedte egyelőre befejezni. A szegény Vároze Zsigmonddal írtam, aki tudvalevőleg elhunyt. A darabhoz már csak utolsó simitások kellene: Offenbachról szól, helyesebben egy. Offenbach idejében élt hírneves táncosnőről. Többen tanácsolták, hogy zenekíséret nélkül dolgozzam át vigjátékká, de nem szeretném, inkább várok...

Az operettéről beszél Martos dr., arról, hogy sem színháza, sem színésze nincs az operettnek. De a régi szövegírók és zeneszerzők is elpártoltak ettől a műfajtól. Pedig a közönség nem idegenkedik az operettől.

— Néhány évvel ezelőtt felhívták a figyelmemet az ugyancsak aradi Jávora Pálra, mint kitűnő operettszínészre: mire azonban sor kerülhetett volna rá, hogy egyik darabomban foglalkoztassam, már régen nem volt operettszínész. Azt mondják, a közönség eltávolodott a régi nobilis operett-muzsikától. Ez nem igaz, valahol másutt van a baj: talán a hangosfilmek, talán az, hogy túl nagy kiállítást akarnak nyújtani és ez azután anyagi veszteséget okozza a direktornak...

Martos dr. érdeklődik az aradi szabadtéri előadások iránt; itt éppen két darabja: a „Bob herceg” és a „Gülbaba” kerül színre. Nagyon szeretné látni és minden valószínűség

— Huszka, aki szegedi volt, ugyancsak baráti viszonyt tartott fenn Bakonyi-val és hármásban határoztuk el, hogy megírjuk a „Bob herceg”-et. Előbb úgy volt, hogy csak verseit írom, később azonban másfél felvonást én írtam, másfelet Bakonyi. Amikor ezzel a munkánkkal elkészültünk, én megkaptam Bakonyi kéziratát, ő az enyémet és átjavítottuk, simitgattunk rajta. Hárman már csak elkészültünk volna, de hogy előadásra került, abban Fedák is része van, sőt Küry Klári-nak is...

Az első nagy siker: „Bob urfi, hej...!”

— Küry ugyanis kezdett „kikopni”, de hiába volt minden, szerették és a primadonna „visszaélt” ezzel a szeretettel. Porzsoló Kálmán, a Népszínház igazgatója csak olyan darabokat fogadott el, amelyekben Kürynek való szerep volt és amikor Fedák beállított hozzá az ismeretlen szerzők ismeretlen darabjával, csak hosszú kérdés után állt rá arra, hogy előadhatja a darabot. Biztos bukásra számított, amit mi sem bizonyított jobban, mint az a tény, hogy december 23-án mutatta be a „Bob herceg”-et... Biztos bukás — egy előadás — mondotta. Utána karácsonyi ünnepek és mindenki elfelejté az esetet. Hogy nem így történt, abban része van az Országos Kaszinónak, mert a dicsentrik Fedák mellett felvonultak és sikerre vitték a darabot. A lapok levágták és csak kevés akadt, mint például a „Budapesti Hírlap”, amely megdicsérelte. Száznál többször ment akkor egyfolytában a „Bob herceg” a Népszínházban és akkor átkerült a Király Színházba, ahol folytatta diadalútját. Karriert csinált benne az addig ismeretlen Fedák. Huszka, Bakonyi és én pedig „kiugrottunk” az ismeretlenség homályából...

szint be is jön, hogy végignézze az előadásokat. A miniszteriumi hivatalaszobájában született „Bob herceg” legendás alakját saját szülőapja is szívesen nézi végig és bizonyára ilyenkor úgy megkönnyezi, mint egy szülő régenlátott gyermekét...

Bérczi György

Sikerült elsimitani a csehszlovák-olasz sajtókonfliktust

Prágából jelentik: Chvalkovszky római csehszlovák követ személye körül érdekes események játszódtak le, amelyek a csehszlovák jobboldali és baloldali sajtó között éles összetűzésre adtak alkalmat. A baloldali lapok ugyanis nagy cikkekben kifogásolták a római követ ama lépését, hogy megjelent Mussolini előtt és bocsánatot kért ama olaszellenes támadások miatt, amelyek a csehszlovákiai szociáldemokrata sajtóban láttak napvilágot. A baloldali lapok szerint ez a lépés Csehszlovákia megszégyenítését jelenti és ennek következtében ragaszkodnak ahhoz, hogy a követet liúvják vissza Rómából.

Ezzel szemben a jobboldali lapok éles ellentámadással válaszolnak, kifejtik, hogy csak Csehszlovákia adná meg az árát annak, ha Rómába szociáldemokrata követet küldenek, mert a szociáldemokraták csak a pártpolitikához értenek, de külképviseleti szempontból nem jöhetnek számításba. Példaképpen a jobboldali lapok Seba Jan, Csehszlovákia volt romániai követének szerepét hozzák fel, aki a maga szociáldemokrata elveinek alkalmazásával azt érte el, hogy a román kormány kérte a csehszlovák kormányt, hogy hívja vissza diplomatáját Bucurestiből.

SELECT: D. u. 5 órától Kettős premier műsor.	CENTRAL: (kert)este Helyárak 15 és 21 lei
I. A huszéves leány Katherine Hepburn és Fred Mac Murray	
II. Forradalmi nász Nils Asther, Hazel Terry, Noah Beery	

HIREK

**Az Aradi Közlöny
automata-telefonszámai:**

Szerkesztőség... .. 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

Válalkozásom Jushnijjal Karlsbadban

Írta: Dr. Goldschmidt Lipótné

Vannak pillanatok az életben, amikor pattanó szikraként ébredünk rá valaminek a lényegére, amit pedig azelőtt is ismertünk. A megismerés pillanatai ezek, a ráébredés, a felismerés. Így voltam én ma Jushnijjal, a kozmopoliták megtestesítőjével, a modern művészet arkangyalával. Kijött a függöny elé, a karlsbadi színház függönye elé, szeme végigvillant a publikumon. Azon a publikumon, amely talán a világ legheterogénebb publikuma. Egyrésze spleenes, életunt és cinikus. Pezsgős éjszakák és füledt élvezetek süritése után jutott oda, hogy ma végignézzék ezt az előadást, kifogástalan szmokingban vagy hermelinkabátban, monoklivál és százezer lóknival. Ez a publikum egyik része. Mind látta már őt Bécsben vagy Párisban, fővárosban és tengeren túlön. Tudják, hogy valaki és egymás előtt szégyenlik kihagyni őt a programok tömegéből. Ez a közönség egyik fele. A másik művészetre éheznek, de azért van Karlsbadban, hogy kuráját tartsa. Fizikai fájdalom van, nincs rendben az emésztése, az epéje, a veséje. Ezen az estén azonban megjelenik. Megjelenik a beteg ember elkéséredésével, felülhírnai akarásával. És felgyulnak a cseh-üvegcsillárok, megtelnek a színház, felmegy a függöny, hogy helyet adjon a jellegzetes kékmadár-függönynek, amely előtt megjelenik Jushnij jólismert alakja. Sokszor láttam már, mindig elragadt. De ma valahogy úgy éreztem, mintha egy bátor katonával állnék szemben, aki nemes fegyverével, a művészetek legyverével száll sikra egy fogalomért, melyet az egész teremben csak ő ismer. Amint felvillant a szeme és végigfutott a szenvedőkön és léhákön, az unottakon és idegeseken, a tengerentúliakon, az exotikusokon, a hétköznapiakon és evvel a tekintetével magához láncolta őket, egyetlen családként, egyetlen falként, egyetlen nemzetként, akkor felvillant bennem is a megismerés, a felismerés. Láttalak Bécsben, Jushnij, amidőn szokásos epizódképeidet fölérves rafinériával, bécsi kiszólásokkal, dalokkal és táncokkal tarkítottad. Láttalak Pesten, amidőn naivul suttoztad a függönyöd előtt magyarul azt, hogy „szeretlek”. És így láncoltál magadhoz olaszt, németet, nyugatit, keletit, északit, délit. Kicsinynek hittelek a szellemességben és az erkölcsökben, ahogyan az egyes nemzetek szívbe loptad magad.

De ma nehéz dolgod volt. Összegyűrték a sokfielők, sok-sok idegen ember, aki benned akarja saját magát megtalálni és rád akar ismerni, a tíz év előttire, a tizenöt év előttire.

És ahogyan felválted velük a harcot, a módban, a mindent átfogó művészetekben, megértetem a kékmadarat. Bocsnátot kértem szívemben azért, hogy valamikor harci repülő konturjainak néztem a Madár modern rajzát. Bocsnátot kértem tőled, hogy álarcos repülőtszínnek néztelek a Madár kormánykerékénél, akít vastag szemüvege felismerhetetlenné tesz és aki titkos ügynöke valakinek, akhez sok-sok szenvedés tapad. Mindezekért bocsnátot kérek a felismerés pillanatában pirulva és szégyenkezve.

Értem ma már a Kékmadarat, amely bátor szárnycsapásokkal szeli a világ felett elterülő sűrű felleget. A közönyt és az elfásulást. A Kékmadarat, amely ma Karlsbadban szállt le, hogy rövid pár órára egyesítsen emberi szívket.

Nagy karmester vagy Jushnij. Egy tempóban, egy ritmusban tapsoltak és lelkésedtek érted ma azok, akik a színházon kívül megölik egymást, közös nevezőre hoztál ellenséget ellentéttel, öregzet fiatalal, maradt haladóval. Nem voltál nagyképi, nem voltál erőszakos. Ember voltál és ma este mindazok, akik emberfelettinek akarnak látszani, nevetséges árnyként szerepeltek melletted a színpadon, anélkül, hogy bántottad volna őket szavakkal.

Valamikor arról álmodtam, hogy hivatalosan és nappali világitásnál — az egész világ szíve egy ritmusban fog dobanni nemzeti és faji különbség nélkül — Genében, egy teremben, ahol a világ képei egy kézzorításban forrnak össze. Ezt az álmat ma rövid időre realitáshoz öntöttem, az irrealitások, a komédiák házában, a színházban, ahol

pacifistává vált a legvadabb militarista is.

Bátor és ügyes katona vagy Jushnij és szent a fegyvered, amelyet művészetnek neveznek.

— IDŐPROGNÓZIS. Bucuresti-i jelentés szerint a következő 24 órára gyenge szél, változó felhőzet és az ország északi részében a hőmérséklet emelkedése várható.

URANIA 5, 7-16, 9.30 órákor

Utollára!

„Mexicói kaland”

Barbara Stanwick és Robert Young.

Két fiatal szerelmes harsa, hogy akaratukat keresztülvígják. Pótmusor: Mickey Mouse.

Jón: 4 világsztár filmje a szerelem mindenható hatalmáról.

— Louis Marin Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Antonescu Victor külügyminiszter szerdán délelőtt fogadja Louis Marin volt francia miniszterelnököt, akinek tisztelőre csütörtökön villásreggelit ad.

Személyzet nélküli flotta

Singapore előtt teljes sikerrel próbálták ki azt a 9 hajóból álló flottát, melyen egyetlen ember sem található. A 9 halót a szárazföldről álló egyik erőből irányítják elektromos hullámokkal. Rádiós beavatkozásra mozognak a hajók, villamosság segítségével a gépek, a páncéltornyok és torpedólovókészülékek, sőt rádiós szemek figyelik és sammisítik meg a hajók elé kerülő aknákat is. A léleimetes flottát tökéletes pontossággal végezte el a reá rótt feladatot és a legcsekélyebb hiba sem történt a 9 hajó fedélzetén, gépházában és tüzértér állomásain. Kétségtelen, hogy a nagysikerű próba következményeképpen az angol gyarmati hadvezetés rövidesen még több ilyen kísértehatót épít. Jellemző, hogy a 9 hajó mindegyike 120 kilométeres körzetben bámúlato pontossággal teljesítette feladatát.

— Megreformálják az ország egész telefonhálózatát. Bucurestiből jelentik: A Morgan Telefonsaság elhatározta, hogy miután a viharok következtében a telefonforgalom sok helyen megakadt, mert a telefonpóznákat kidöntötte a szél, az egész ország területén vasból készült póznákat fognak használni és ahol lehetséges, ott a vezetékét a föld alá szerelik.

Uborka elfőzéséhez kipróbált borecet

nagyban és kicsinyben kapható: 4083

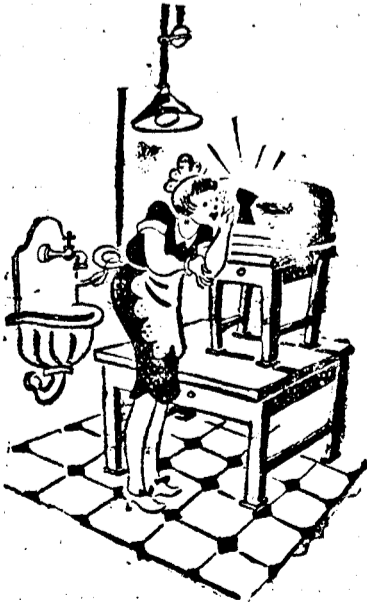
„VINOTET”

Aradhegyaljai Szőlőgazdák Borecetgyártó Szövetkezet. C/osa-ucoa I. sz. — Telefon: 10-64.

— Halózás. Zauner Ödön, kőművesmester f. hó 24-én hosszas szenvedés után 58 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 26-án, csütörtök délután 2 órákor lesz a Pomenirea (alsótemető) halottsházából.

— Kivégezték Trockij unokaöccsét. Leningradból jelentik: Az itteni Putilov fegyvergyárban legutóbb végrehajtott tisztogatás során 8 vétkest halálraítéltek. A kivégezték közt volt Trockij unokaöccse, Bronstein mérnök is, aki a tengerészeti hivatalban magas állást töltött be.

Kulcslyuk-rádió

a szokásaihoz ragaszkodó szobalány-társadalom részére!

Villám sújtotta a lelkészt a prédikációja közben

Zalau-Zilahról jelentik: Borzalmas elemi szerencsétlenség történt egy Salaj—szilágy megyei községben vasárnap délelőtt. A református lelkésznél egyházközségi látogatást végzett Kovács Zsigmond református esperes, Kötlös Endre Simleu—szilágyosmlyói lelkész és Váncza János Cehul-Silvaniei—szilágycsehi lelkész. A vasárnap délelőtti istentiszteletet közben hatalmas vihar vonult el a község felett, a templomba villám csapott be és az éppen prédikációt tartó Váncza János lelkészt halálra sújtotta és egy kisfiút kezén és lábán súlyosan összeégetett. Váncza János lelkész családosa ember volt. Halála iránt megye-szerte nagy a részvét.

— Autóbusz és luxusautó karambolja Aradon. Kedden délután fél 7 óra tájban az 1325-ös forgalmi számu, 3-as vonalon közlekedő városi autóbusz a Regele Ferdinand-uton, a park mellett, összeütközött egy 883-as rendszámú Braşov-brassói luxusautóval. Mindkét jármű az állomás felől a városháza irányába haladt és az összeütközés úgy következett be, hogy az autóbusz hátról beleszaladt a Braşov—brassói gépkocsiba s a karambol következtében mindkét jármű megromlott. Az összeütközés ügyében megindult rendőrségi vizsgálat fogja tisztázni, hogy a karambolért kit terhel a felelősség.

— EGYMILLIÓ A DOHÁNYZÓ NŐK SZÁMA ROMÁNIÁBAN. Bucurestiből jelentik: A román dohányjövedék kimutatása szerint Románia 12 millió lakosából mintegy 5 millió dohányzik akik közül 1 millió a női nemhez tartozik. Évenként 10 millió kiló dohányt fogyasztanak, tehát egy dohányosra átlag 2 kiló jut. Ebből a hatámas mennyiségből csak 3300 kilót visznek külföldről. Évenként 12 milliárd és 500 millió cigaretta, 31 millió csomag pipadohány és 3 millió darab szivar fogy el. Ez adatok alapján Európa legnagyobb dohánygyártó országa Románia.

— Tömegmérgezést okozott a romlott húsok. Nyiregyházaól jelentik, hogy a közeen levő Rápolt községben Adam Sándor napszatos házában vendégeskedés volt. Ez alkalmalmal a vendégek, Nemsokka a vacsora után többen rosszul lettek. Adam Sidor és felesége és Ötvös Józsefné 24 éves asszoz és Farkas Ágnes 3 éves kislány mire az orvosnegerkezett már meghaltak. A tömeges halálotet valószínűleg a romlott hússajt okozta, ainek még négy súlyos betegáldozata is van. A vizsgálat megindult.

— Új rendelet a zenészek alkalmaztatásáról. Említésre méltó rendelet érkezett ma délelőtt az aradi rendőrkveszturára. A rendelet előírja, hogy a jövőben a kávéházak, éttermek és egyéb hasonló szórakozóhelyek csak abban az esetben alkalmazhatnak helyiségükben zenekart, noyha arra miniszteri engedélyük van és csak olyan zenészeket alkalmazhatnak, akik ugyanakkor miniszteri engedéllyel rendelkeznek. A zenészek részére a minisztérium azonban csak olyan esetben adja meg a játszási engedélyt, ha tagjai a zenészek szindikátusának. A zenészek alkalmaztatásáról szerződést kell csinálni és azt be kell mutatni a zenészek szindikátusának. A rendelet ellen vétőket megbüntetik.

— Erőteljes, kövér egyéneknek, kszvényeseknek és aranyérben szenvedőknek reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyakran febecsülhetetlen szolgálatot tesz. Az orvosok ajánlják.

— Csecsemőgyilkos asszony az ügyészségen. Megirtuk, hogy Fratila Eva Ciungan (Hunedora—Hunyadmegye) községbeli asszony csecsemőjét meggyilkolta és a holtestet elásta. A Vita de Jos—alvácai csendőrös ma kísérte be a csecsemőgyilkos asszonyt az ügyészségre, majd a vizsgálobírói hivatalba. Kihallgatása során elmondotta, hogy 17 napos csecsemőjét július 31-én ölte meg és ásta el a Talasd község határában levő erdő szélén. A csecsemőgyilkos anya 30 napos vizsgálati fogságát jóváhagyták.

— A katolikus gimnáziumban a beiratkozások augusztus 30. és 31-én lesznek délelőtt 9-től 12-ig. A javító vizsgálatok szeptember 1-én kezdődnek. A javítóvizsgák beiratkozása szept. 5-én, kisérlettségi szept. 6-án, Venti Sancto szept. 8-án délelőtt 9 órákor. Szept. 9-én a rendszeres előadások kezdődnek. Az igazgatóság.

— **ZÜRICH ZÁRLAT.** Páris 16.34 és fél, London 21.71 és egynegyed, Newyork 435 és háromnegyed, Milánó 22.92 és fél, Amszterdam 240.25, Berlin 175.05, Prága 15.18, Versó 82.30.

— **TIZENKÉT HALOTTJA VAN A MÜNSTERI ROBBANÁSNAK.** Berlinből jelentik: A müncheni lőportoronyban tegnap történt robbanás 12 halálos és rengeteg súlyos sebesült áldozatot követelt. (Rador).

— **Uccal támadás egy gazda ellen.** Damacus Medea, aradmegyei Agris—Egres községbeli gazdálkodó tegnap este kétlovas kocsián Aradra jött és a Dorobantilor-uccában a kocsián levő szilvát áruba bocsátotta. Eközben több ismeretlen férfi megtámadta és súlyosan bántalmazták. Az összevert szilvaárus a rendőrségre hajtott és feljelentést tett a támadó ellen, azokról azonban nem tudott személyleírást adni és az sem tudja, hogy miért bántalmazták.

— **Kutya a volánnál.** Ez a különös eset Stockholmban játszódott le. A legnagyobb stockholmi kávéházban pár nappal ezelőtt az esti órákban hatalmas riadalom támadt. A riadalmat az okozta, hogy egy autó az uccáról felszaladt a járdára, óriási dörrejjel betörte az egyik tükröablakot és a kávéház kellős közepén állt meg, egy oszlopba futva. Senki sem értette, hogy az autóval mi történt, mert látszólag senki sem ült benne. Csak amikor alaposabban megvizsgálták az összetört gépkocsit, állapították meg, hogy egy kis pulikutya ül benne. Megállapítást nyert, hogy az autó egy svéd filmszínészé, aki vásárolni ment a kávéházzal szomszédos divattulajdonos közben a kis kutya rejtélyes módon elindította az autót, amely befutott a kávéházba.

— **Az ópium rabjainak kísérteties világról** és a kábítószer ellen harcoló nemzetközi szervezet izgalmas munkájáról közöl remekül illusztrált cikket a „Tolnai Világlapja” új száma. Ezenkívül a legkiválóbb magyar írók novelláit, számos cikket, riportot, nagyszerű folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeklapban.

Holnap a Lidoban

— **Besurranó tolvaj garázdálkodása.** Martinček Gyula aradi lakos bejelentette a rendőrségen, hogy meglopták. Távollétében valaki behatolt az Avram Iancu-tér 13. szám alatti lakásába és onnan több ezer lei értékű ruhaneműt lopott el. A tettes kézrekerítésére megindult a rendőrségi nyomozás.

— **Éveken át székszorulásban szenvedő egyének** gyakran meglepő rövid idő alatt rendbe jönnek, ha reggelként felkeléskor és esténként lefekvés előtt egy-egy felpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Az orvosok ajánlják.

— Megjelent a „Asociația Română pentru studiul conjuncturii economice” legújabb száma. A gazdag közgazdasági anyagot tartalmazó folyóirat háromhavonként egyszer jelenik meg. A folyóirat következő száma, amelyben az április—június hónapok eseményeit foglalják össze, szeptember elején kerül az olvasóközlöny kezébe.

Értesítés!

Mindazok tudomására hozzuk, akiket az aradi villanygyár hálózatai látnak el árammal, hogy 1937. augusztus 29-én, vasárnap 9 és 15 óra között, központi munkálatok folytán az áramszolgáltatás szünetelni fog.

Tehát fenti időben az áramszolgáltatás szünetelni fog egész Arad területén, valamint a következő községekben: Aradul-Nou, Murășel, Sănicolaul-Mic, Pecica, Rovine, Seitin, Curtici, Pâncota, Galsă, Sirla, Covășint, Cuvin, Ghioroc, Miniș, Păuș, Radna, Lipova.

SOCIETATEA ANONIMĂ DE ELECTRICITATE ARAD.

— **MA az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

WEISZ, Piața Avram Iancu.

Dr. DICK, Str. Mărășești.

JANKA, Bulevardul Regele Ferdinand.

— **Menekülnek egy tóból a halak.** Szokatlan esemény folyik a Fekete-tenger partján levő Mamaia fürdőhely közelében fekvő Tasoul-tó partján. A tó halai tömegesen megfajlanak a víz felszínén és addig vergődnek, míg sikerül a partra jutniok. Eddigi becslések szerint körülbelül 10 vagonnyi hal vetette magát partra és ha ez így folytatódik, a tó egész halállománya tönkremegy. A helyszínrre szakértő bizottság utazott, hogy megtalálja a különös jelenség okát s ezt orvosolja.

— **Nagysikerű műsoros táncestély Rovine-Pécskán.** Fuchs Magda táncművész nagysikerű műsoros táncestélyt rendezett a Rovine-Pécskai Polgári Kör nagytermében. A gazdag műsort nagyszámú közönség nézte végig. A műsoros táncestélyen Papp József konferált. Az előadás szereplőit meleg ünneplésben részesítette a nézőközönség. A kitűnően sikerült műsoros táncestély szereplői: Weisz Lili, Nagy Magda, Galla Jolánka, Papp Ica, Katona Bözsike, Dragos Annuska, Hegedüs Bözsike, Cifferi János, Koncsak Imre, Constantin Siclován Costa, Tóth János, Kelemen Gábor, Szabó Feri voltak. A műsoros táncestély a legkellemesebb hangulatban a reggeli órákban ért véget.

Eredeti tüntetés

Az amerikai Detroitban folyt le ez a békés tüntetés, amely kétségtelenül egyedülálló az eddigi tüntetések történetében. A detroiti nagyvendéglők, melyeknek igen sok fióküzletük van a város különböző kerületeiben, miután megtagadták alkalmazottaik követelését fizetésük emelésére, egy napon, kevéssel ebédidő előtt arra riadtak, hogy száz meg száz férfi és nő özönl el helyiségeiket, lefoglalnak minden asztalt és mindegyikük kér — egy kávét. Ez eddig nem is lett volna baj, a nehézség csak ott következett, hogy a „fogvasztók” kávéjuk mellett ott ültek több órán keresztül s így a vendéglők rendes vendégei számára nem jutott hely. Az eredmény: másnapra felemelték a vendéglői alkalmazottak fizetését.

— **Beiratások az Iskolánövérők aradi Intézetében:** augusztus 25—31-ig a Róm. Kath. Leánygimnáziumban, szeptember 1—5-ig az elemi leányiskolában.

20 leierért értékes tombolatárgyat nyerhet

— A „Gyermekvédelmi Naptár” 1938-ik évi kiadása ez év októberében fog megjelenni Aradon. E tájékoztató naptár, amely minden családban nélkülözhetetlen, minden évben az aradi Anya és Csecsemővédő Szövetség kiadásában jelenik meg. A kitűnő tájékoztató naptárt, amely a csecsemőgyermek gondozására ad részletes felvilágosítást, Witauschek Ervin szerkeszti. Az Anya és Csecsemővédő Szövetség 1938-ik évi naptár gazdag és változatos tartalommal jut a nagyközönség kezébe. A naptár beköszöntőjét a szövetség elnöknője, Vásárhelyi Janka írja. Dr. Cucu Vasile főorvos, a város főorvosi hivatalának vezetője és dr. Dohány Sándor igazgató-főorvos érdekes, gyermekvédelmi kérdésekben utmutató cikkei teszik még értékesebbé a jövő évre kiadott naptárt. Ezenkívül számos irodalmi értékű cikk és vers gazdagítja az Anya és Csecsemővédő Szövetség naptárát.

UJ KÖNYV

— **Illyés Gyula: „Puszták népe”.** Kettős izgalmtól forró Illyés Gyula könyve. S ezt a kettős izgalmat és lázt, mint maláriás fertőzést oltja át belénk az író. Az első forró hullám maga az elfulladó döbbenet: a láthatatlan osztályról lerántja valaki a Tarnkappedt — és itt áll előttünk szivetszorító ismeretlenségben a Hatodik vagy talán Hetedik magyar Rend. (Ki tud ilyen mélységben pontosan számolni?) És ahogy valani kezd róluk Illyés, ahogy elmondja életüket, sőt századaikat, ahogy részleteket sarki elhagyatottságukra, ahogy belénk vetíti végtelen kiszolgáltatottságukat: ez a könyv második jeles és tüzes villama. A „Puszták népe” reális képeivel, komoly adataival, valómszerű kiállításával, megrázó anyagával, egy lánggörbe csúcsa — és a lán nem akar többé leszállni, se a valóságban, se bennünk. Állandóan érezzük, olyan magasságba és olyan forróságba emelkedtünk itt, hogy hajlott háttal is minduntalan a halált surroljuk. Élet és halál, szegénység és magyarság évszázados kibogozhatatlan gubancban: ez Illyés könyvének anyaga. Illyés: Puszták népe második kiadása fűzve 119, kötve 158 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Chaj-Kolozsvár.

A „Kegyencnő”

Joan Crawford új filmje

Joan Crawford, a modern, elegáns, nagyvilági hölgy megszégyesítője volt eddigi filmjeiben. A „Kegyencnő” címmel új filmet fejezett be, amelyben új alakban lép az érte rajongó mozikközönség elé. Ez alkalommal első ízben visel kosztümöt a népszerű művésznő, mert a film az Egyesült-Államok történetének legmozgalmasabb korszakában játszódik. Joan Crawford egy vendéglős leányát játsza, akit apja vendéglőjének előkelő vendégei mind ismernek és szeretik a merész, friss, ötletes, vidám leányt. Joan Crawford partnere a filmen Robert Taylor, aki első férjét játsza, a második partnere Franchot Tone, aki éppugy, mint az életben, a filmen is a második férje. Nagy szerep jutott még a filmen Lionel Barrymorenak is.

A film valóságos hősköltevénye az asszonyoknak, aki kötelességének teljesítéséért lemond a szerelemről.

az AMEFA garden-partyjén

— **Vakmerő betörés egy aradi magánvillában.** Vakmerő betörők jártak mára virradó éjszaka Gárda Ioan aradi gyarmatárú export és importőr. Malul Domnitei-ucca 1. szám alatti lakásában. A hivatalon látogatók a kerítésen keresztül behatoltak a magánvilla udvarára, majd létra segítségével felmásztak a háztetőre, onnan a világító ablakon át a padlásra ereszkedtek. A padláslepusó a konyhába vezet és így jutottak be a kellemetlen látogatók a lakásba, ahonnan 15.000 lei értékű ruhaneműt vittek magukkal. A tettesek kézrekerítésére vizsgálatot indított a rendőrség.

CARMEN-SYLVA (MOVILA)

Grand Hotel Movila és Hotelul Băilor

Nyitva június 1-től szeptember 30-ig.

Komfortos szobák, folyóvízzel, pensioval vagy anélkül,

Meleg iszapfürdő kurák 3.800 leitől

beleértve a teljes pensiot, orvosi vizsgálattal, fürdővel és összes taxákkal.

Prospektusok és ingyenes információk, szobarendelések eszközölhetők az „Europa” Organizatia Română de Voiaș și Turism összes ügynökségénél, valamint a szállodák igazgatóságainál. Interurban telefon: 20. Carmen-Sylva.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A magas tűzifaárakat csak a fakivitel ideiglenes betiltásával lehet letörni

A Timișoara—temesvári fakereskedők országos mozgalmat indítottak a faexport átmeneti megtekintése érdekében

Ismeretes, hogy az utóbbi hónapok folyamán példátlanul megdrágult az ország egész területén a tűzifa ára. A drágulás olyan nagyarányú, hogy hovatovább mind súlyosabb problémává női ki magát. Ha hideg tél köszönt be, súlyos szociális bonyodalmakat okozhat az országnak a fa példátlan nagyarányú drágulása, amely már csak azért sem indokolt, mert hiszen Európa legnagyobb fatermelő állama vagyunk.

A tűzifa drágulásának legtöbb okozója a nagyarányú export, amely viszont a fa világszerte árának növekedése folytán következett be.

A kérdést azonban ennek megállapításával nem tekinthetjük elintézettnek. A kormánynak kell intézkednie, hogy éppen a nagyarányú faexport révén a külföldről bejövő nemes valuta segítségével történjék valami formában intézkedés, hogy az ország lakosságának ne okozzon olyan kínzó gondokat a téli fűtés problémája, mint az a faárak jelenlegi állandó emelkedése folytán várható.

Felmerült az a terv, hogy a kormány maximálja a tűzifa árát. Ezt a tervet azonban illetékes helyen visszavétették. Most újabb ja-

vaslat került forgalomba a nagyfontosságú kérdés megoldása érdekében. A Timișoara—temesvári kicsinybeni faelárusítással foglalkozó kereskedők most értekezletet tartottak, amelyen védekeztek a közönségnek az ellen a vádjá ellen, hogy a detallista fakereskedők drágitják az árakat.

A faárak túlzott emelése teljes egészében a fatermelők spekulációjának terhére esik.

állapította meg az értekezlet. A Timișoara—temesvári fakereskedők a súlyos kérdés megoldása érdekében azt a javaslatot tették a kormánynak, hogy

egy bizonyos időre tiltsák be a tűzifa kivitelét.

Ebben az esetben az árak leszállanak és módja lesz a belföld lakosságának téli tűzifája beszerzésére.

A Timișoara—temesvári tűzifakereskedők elhatározták, hogy mozgalmukat fakereskedői körökben országos jellegűvé szélesítik ki, ilyen módon igyekezve a kormányra nyomást gyakorolni az életképes javaslat elfogadtatása és kivitele érdekében.

Sztrájkolnak Rovine—Magyarpécskán a husiparosok

Rovine—Magyarpécskáról jelentik: A községi hatóság maximálta a husárakat, amelynek következtében nem lehet a Rovine—magyarpécskai piacon húst kapni. A husiparosok nem vágnak, mert szerintük túlzottan alacsony a maximált ár és az nem felel meg az élőállatáraknak. A Rovine—magyarpécskai helyi hatóság a borjuhúst 28, a sertéshúst 24 és a marhahúst 22 leiben maximálta kilogrammon-

ként. A husiparosok azzal érvelnek, hogy a sertés ára csak a sertészárlat idején volt 15—16 lei kilogrammonként, de az utóbbi időben a Timișoara—temesvári és az aradi husiparosok által eszközölt vásárlások folytán fokozódott kereslet következtében 17—19 leire emelkedett az élősértés ára. Érthető, hogy a nagyköztség közönségét kellemtlenül érinti a husiparosok sztrájkja, amelyet remélhetőleg rövidesen megszüntetnek.

Közel egymillió lei-jel tartozik késedelmes kiutalások révén

a hazai petroleum-érdekeltségeknek a nemzeti bank

A közelmúltban beszámoltunk arról, hogy sok a panasz a Nemzeti Bank bonyodalmas ügykezelése ellen a magánosok által kért devizaigények lebonyolítása tekintetében. A Nemzeti Banknak ez a bonyodalmas ügykezelése, mint az alábbiak igazolják, nemcsak a kistételeket igénylő külföldre utazó nagyközönség szempontjából hátrányos, de súlyos károkat okoz az ország egyik legnagyobb ipari érdekeltiségének, a petroleumiparnak is. București-i jelentés szerint a Banca Națională 800 millió leiel tartozik a petroleumvállalatoknak késedelmes devizakiutalások címén. A petroleum-érdekeltségek szövetsége többször fordult pa-

nasszal az ügyben a Nemzeti Bank vezetéséhez és hivatkozott arra, hogy a teljes egészében lebonyolított kliringüzletek után a petroleum-érdekeltségeknek járó 800 millió lei egyre későbbi kiutalása miatt óriási kamatvesztések érik az érdekelt nagyipari köröket. Jellemző a Nemzeti Bank bürokratikus eljárására, hogy míg egyedül a Németországgal lebonyolított kliringüzletek révén 176 millió lei követelése van a petroleumiparnak a Nemzeti Banktól, amikor Németországból különböző gépeket akarnak beszerezni, a hazai piacról kell megvásárolniuk a szükséges valutát két leiel drágábban, mint amennyivel a Nemzeti Bank nekik elszámolja.

Sport-különvonat Budapestre utlevél nélkül,

csak személynazonossági igazolvánnyal
Aradról indul szeptember 10-én reggel.
Budapestre visszaindul szeptember 15-én éjjelkor.

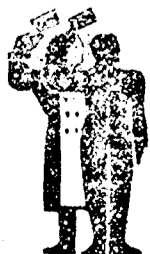
Részvételi-díj 1.285.— lei.

Beiratkozás a

WAGONS-LITS / COOK

Menetjegyirodában

ARAD, Minorita-palota.

Jegyezze jól meg magának,
kell annak mindig lennie!

Mert sokkal finomabb, egészségesebb és megbízhatóbb! Győződjön meg saját maga!

Miért büntet háromszoros portóval az aradi posta?

Ismeretes, hogy a postal díjszabás megváltoztatása óta a nyílt levelezőlapoknak 2.50 lei a tarifájuk a régi 3 lei helyett, az 50 banis repülőbélyegen kívül. Ismeretes az is, hogy a trafikokban a megfelelő bélyegekkel ellátva árusítják ezeket a postal levelezőlapokat és így még igen sok van forgalomban abból az időből, amikor a tarifa még a régi volt. A postavezérlőszolgálatoság felhívást bocsátott ki a közönséghez, amelyben kéri, hogy ezeket a tarifaelemelés előtti időből megmaradt levelezőlapokat lássák el a hiányzó 50 banis segélybélyeggel, mert különben a levelezőlapok címzettjével a posta a hiányzó portódíj kétszeresét, tehát 1 leit fizettet. Ez eddig rendben is van, csak azt nem tudjuk, mi az oka annak, hogy az aradi posta ilyen esetben nem 1 leit, hanem 2 leit fizettet a címzettel, tehát nem a hiányzó portó egyszerűsével hanem háromszorosával büntet.

Használjunk superfoszfát-mütrágyát

A mezőgazdaság az utóbbi 30 év alatt semmilyen irányban nem fejlődött olyan rohamosan, mint éppen a mesterséges trágyázás terén. Eleinte nagy akadályokat gördített a mütrágya elterjedése elé a gazdák konzervativizmusa, a mütrágyák sokfélesége és a kísérletek hiánya. A közelmúltban a mezőgazdasági termelés válsága idején az agrárrolló, az ipari és gazdasági eredetű termékek közti aránytalanul nagy árkülönbség tette lehetetlenné a mütrágyák elterjedését.

Az utóbbi években részint a pénz értékének csökkenése, részint a többé-kevésbé meginduló mezőgazdasági fellendülés következtében a buza 100 kg.-kinti ára 400 leien felül emelkedvén, rentabilissá tette a superfoszfát mütrágya alkalmazását és rohamosan nő ama gazdák száma, akik őszi buzájukat enélkül el sem vetik.

A superfoszfát a növény fejlődését előnyösen befolyásolja, amennyiben hatása folytán a sejttalak és ezáltal a növények szárai erőteljesen fejlődnek, az asszimiláció, az atmoszférikus szén-sav cukorrá alakulása gyorsan és nagymértékben történik. Emellett két tény gyakorlati következményei óriási horderejűek. A szár vastagsága megakadályozza a gabona megdőlését s ellenállóvá teszi azt a rozsdával szemben. A cukorképződés serkentése viszont a szem koral beérését, annak épségét és egészséges voltát eredményezi, tehát a búzát a júliusban fellépő melegtől és következményeitől, a megszorulástól óvja meg és lényegesen növeli a terméshozamot.

= Tengeriprémiüm Magyarországon. Budapestről jelentik: A tengeri exportjának fokozása érdekében a magyar kormány minden tonna exporttengerit 6 angol shilling prémiummal jutalmaz, ami vagononként mintegy 2600 leies prémiumot tesz ki.

= 52 állam a tejpar berlini világkongresszusán. Berlinben most nyílt meg a tejfeldolgozó ipar nemzetközi kongresszusa, amelyen 52 állam képviseltette magát.

= Két új sokkülönlegességet hoz forgalomba a hazai monopól. Bucureștiből jelentik: A monopól két új sóajtát hoz forgalomba. Az egyik speciális asztali só, amelyet félkilós kartoncsomagban árusítanak 7 leiert csomagonként, a másik új sóajtát a finom konyhasó, amelynek ugyancsak külön kartondobozban 8 lei kilója. Mindkét sokkülönlegességet nagyon finomra őrik.

= Megszüntette a kormány a drezdai konzulátust. A hivatalos lap e hó 21-i, szombati száma közli, hogy a kormány a drezdai konzulátust megszüntette és annak kerületét a lipcei román konzulátushoz csatolta.

Titokzatos hatalom

Az ARADI KÖZLÖNY regénye

(11.)

Irtá:

GISELHERR MUMM

A jelentés szerint egyik őrjárat a Pamir-hegység közelében, közvetlenül a szovjet határ mellett egy, a farkasok által felfalt férfi holttestének maradványait találta meg. A holttest azon a karavánuton feküdt, amely a keletturkesztáni Kaszgar felé vezetett. Ezen a környéken egyáltalában nem tartozott a ritka események közé, hogy magányosan vándorló kirgizeket, néhány kis karavánt meg támadtak a kiéhezett farkasok. Az őrjárat azonban különös fontosságot tulajdonított ezuttal a holttestnek, amely mellett darabokra szaggatott báránybőrű bunda hevert. A bunda bélésébe betárvra ugyanis olyan iratokat találtak — illetve irat-maradványokat — amelyek arra mutattak, hogy a farkasok áldozata a taskendi G. P. U. szolgálatában állott. Néhány érthetetlennek látszó levéldarabot is találtak az igazolványokon kívül. Kiderítette az őrjárat, hogy 48 órával a holttest megtalálása előtt kisebb karaván haladt át az uton és valószínű volt, hogy a férfi ehhez a karavánhoz tartozott.

Néhány nap múlva megérkeztek a papirokok és a taskendi G. P. U. megdöbbenéssel konstataulta, hogy a farkasok által felfalt férfi Bogarin Pietro volt a tettes, akit szokásokor, néhány száz méterre a szabadulás kapujától ért utól a végzet...

Ugyanabban az időben, amikor egy londoni társaságában Rasacoy személyét boncolgatták, egy kirgiz karaván haladt az orosz határt övező hegyláncok felé. Senkisémet ismerete volna fel a karaván végén lovogló kirgiz asszonyban Marasov egykori cári generális leányát, aki csodával határos módon menekült meg kivégzése elől. Merva Marasova mellett Bogarin Pietro lovagolt... még néhány más tisztet, akik ezer veszedelmén át igyekeztek kijutni a szovjet paradicsomból. A Pamir hegység felé tartottak, miután sikerült elkerülniük a guzsai erőd közeléből. Még egy utolsó nagy erőfeszítés, át kell jutniok a négyezer méter magas hegyszoroson, hogy kínai földre kerülhesse- nek. A hatodik napon már a hegyszorosnál voltak. A karaván kirgiz vezetője megszólította Bogarint.

— Legfeljebb 48 óránk van ahhoz, hogy a szorosot átlépjük — jelentette — mert a guzsai őrjárat minden két-három napban erre jár. Amióta zavarok vannak odaát, Keletturkesztánban, erősen őrzik ezt a szorosot.

— Rendben van, Kargan. Előkészítem az embereimet erre a nehéz menetelésre. Ha azután vértelenül átkerülünk, a kialakult bér dupláját kapod meg. Mit gondolsz, mikor volt itt utoljára az őrjárat?

— Ma délben láttam a nyomokat, pár órával előbb lehetett...

Bogarin meglepődve tekintett a kirgizre.

— Pár órával előbb? Akkor hogyan nem ütköztünk beléjük?

Széles mosolyra húzódtott a kirgiz jóindulatú arca.

— Az őrjárat a rendes, széles utat használja, mi pedig megkerültük az egyik hegyhátat... az utat, amelyen jöttünk csak kevesen ismerjük. Féradságosabb, mint a másik, de sokkal biztonságosabb. Bogarin elgondolkozott, majd Merva Marasovához fordult.

— Ha kell, harcolunk az életünkért van szó. Remélem azonban, hogy erre nem kerül sor és elkerüljük a találkozást az őrjáratokkal.

A leány nem válaszolt, tekintetéből azonban háttartalan bizalom sugárzott Bogarin felé. Az utóbbi hónapok egymásraturatságában felkük közelebb juttott egymáshoz és Merva Marasova teljesen megismerte az az embert, akinek különöségeiről még abban az időben hallott, amikor apja Tiflisz egyik hatalmassága volt.

Fiatal hadnagy volt Bogarin Pietro, amikor egy társadalmi előkelőség temetésén kellett résztvennie. A hadnagy gyűlölte az elhunytat, aki életében ki-méletlenül zsarnoka volt mindazoknak, akiket gazdagsága alárendelt és aki a déloroszországi politikai élet egyik hírhedt intrikususa volt. A gyászszertartás végétől a pap, aki jól ismerte Bogarin érzelmét, hozzálépett és halkán mondotta:

— Megbűnhődött véteikért. A halál mindent kiegyenlít — felejtse el a gyűlöletet.

A hadnagy gúnyosan felnevetett és hangosan felnevetett.

— Nem igaz, hogy megbűnhődött... a halál nem bűnhődés, hiszen mindannyiunknak meg kell halnunk. A gyűlölet ellenben tovább él. A halott rossz emléket hagyott maga után és ennek intő példának kell szolgálnia az élők számára. Éppen úgy, mint ahogyan a jó tett tüleli az embert és például szolgál egy egész családnak, vagy egész népnek. Mi lenne az emberiségből, lelkész ur, ha mindenki abban a tudatban éli le életét, hogy halálával mindenért megbűnhődött...

Ilyen volt Bogarin Pietro, akinek elveit az idő és a sok szenvedés sem tudta lemorzsolni. Erre a történetre gondolt most Merva Marasova, amikor hallgatagon lovagolt ama férfi mellett, akit néhány hét alatt megszerezett. Amikor Kargan megfélelő távolságba került tőlük, a leány hirtelen megkérdezte:

— Nem hallottál semmit sem Cordyról, Pietro?

— Nem. Azóta a furcsa éjszaka óta nyomave-szett. Jobb is így. Most sem tudom, miért segített téged megmenteni, Cordy egyáltalában nem az az ember, aki humanizmusból a maga életét tennékockára. Az utolsó beszélgetésünk alkalmával egyébként valami szolgálatot emlegetett, amelyet te tettél neki... erről nem is meséltél, Merva...

— Kíségitemmel kellemtelen helyzetéből. Szolgálatnak nem nevezhető az, amit tettem. Bakuban egy szálloda játéktermében vállaltam állást, hogy a mindennapi kenyeremet biztosíthassam. Cordy mindennapos vendége volt a játékteremnek és egy este a G. P. U. váratlan razzitát tartott. Cordynak ugylátszik oka volt arra, hogy elkerülje a detektíveket és arra kért, mutassam meg a szálloda másik kijáratát, amelyen megszökhet az igazoltatás elől. Bár tudtam, hogy büntetendő cselekményt követek el, eleget tettem a kérésének. Két nap múlva ismét előkerült Cordy és kijelentette, hogy ha bármikor szükségem lenne a segítségére, forduljak nyugodtan hozzá. Talán két-három hét múlt el, amikor rájöttem arra, hogy sürgősen el kell hagynom Oroszországot és Cordyhoz fordultam, aki megígérte, hogy segít a szökésben. Mielőtt azonban beváltotta volna ígéretét, eltűnt Bakuból és csak Taskendben láttam újra viszont. Ez volt az egész.

Bogarin figyelmesen hallgatta végig a történetet.

— Valami rejtély veszi körül ezt az embert — mondotta végül — és azt hiszem, ezt a rejtélyt sohasem fogjuk megoldani, mert nagyon kevés valószínűsége van, hogy valaha is újra találkozunk vele. Azt sem fogjuk megtudni, mi okozta azokat a borzalmas sebhelyeket az orvos kezében és nyakán...

Bogarin hirtelen megszakitotta mondanivalóját, mert az egyik utitárs lovagolt melléje.

— Mi baj, Szergej?

— Shorney vége felé járja, már csak órái vannak hátra.

— Nem bírja ki Kaszgarig?

— Szó sem lehet róla. Már levegőt sem kap. A harcúterén szerzett tüdőőlvész és szívbaia végez vele... ezt a magaslati levegőt nem bírja ki.

— Figyelmeztettem előre az induláskor, de mindenáron velünk akart jönni. Négyezer méteres magasságban vagyunk és csodálatos, hogy eddig is bírta.

Bogarin nyomban az egyik szekér felé lovagolt, hol hordágyon feküdt a haldokló. A haldokló láb teljesen utalmába kerítette a lesóványodott, reszkető testét, a haldokló már nem válaszolt a hozzáintézett kérdésekre. égő tekintete már egy másik, messzi világ horizontját kutatta. Bogarin vigyázva betakarta báránybőr bundájával a haldoklót, majd a karaván vezetőjét kereste fel.

— Kargan, itt megpihenünk.

— Igenis.

A pihenő alatt a nagybeter magához tért, a láb eltűnt és lélegzete is normálisabb lett. Nyugodtan válaszolt Bogarin kérdéseire és bocsánatot kért barátjától, amiért annyi nehézséget okozott a karavánnak, amely miatta késlekedett és talán veszélybe is sodródott. Bogarin megnyugtatta a beteget és mosolyogva szorította meg a feleje nyújtott, lesóványodott kezét.

(Folytatjuk)

S P O R T

Vasárnap indul meg a labdarugó-nagyüzem

A nemzeti bajnokság B)-csoportjában, valamint az alkerületi bajnokságban már megindultak a küzdelmek, a bajnokság tulajdonképpen nyitánya mégis vasárnap lesz, amikor már az A)-ligában is megindul a harc. Vasárnap tehát már teljes gőzzel folytatódnak a küzdelmek a bajnoki pontokért és a részletes műsört alább adjuk:

Nemzeti bajnokság I. csop.: Unirea-Tricolor—DUIG, AMEFA—Phoenix, Jiul—CAO, Chi-nezul, ILSA—Rapid, Olimpia—Victoria.

Nemzeti bajnokság II. csop.: Juventus—Gloria, Universitatea—Sportul Studentesc, Crisana—Venus, Vulturi Textilă—Ripensia, Dragos Vodă—ACFR.

Kerületi bajnokság I. oszt.: Tricolor—SGA, USA—Juventus, Unirea—Transilvania, Astra—Sparta, Hakoah—Intelegerea.

Ifjusági bajnokság: SGA—Transilvania, Unirea—AMEFA, Intelegerea—Titanus, Fortuna—Astra, Hakoah—Olimpia, Gloria—Tricolor, CAA—USA.

A labdarúgócsapatok bizonytalansága

egyik legnagyobb vonzereje — kétségkívül — a labdarúgómezőknek. — Nincs biztos mérkőzés — szokták mondani és a pillanatnyi-lag jobb, szerencsésebb csapat szerzi meg a győzelmet. A nemzeti bajnokság küzdelmei immár két éven át hirdették a labdarúgócsapatok bizonytalanságát és a harc mindig csak az utolsó vasárnapon, a végső fordulón dől el az egyik vagy a másik javára. Így van ez jól, hiszen olykor a játék szépségének hiányát a mérkőzések izgalmassága pótolta és igen gyakran teljes sikerrel.

Ez a bizonytalanság most is megvan, azonban ezuttal nem az egyes csapatok erejének kiegyenlítetttsége teremtett bizonytalan helyzetet, hanem az egész bajnokság lebonyolításának módja, formája bizonytalan akkor, amidőn más országban már meg is kezdődtek a bajnoki küzdelmek. A bajnokságot az eredeti kétszoros terv szerint már kísorsolták, vasárnapra mérkőzések szerepelnek műsoron, a régi A)-ligás csapatok azonban érthetően nem tudnak belenyugodni a jólbevált rendszer helytelen megváltoztatásába és követelik a rendszer visszaváltoztatását, vagy pedig egymás-közt a bajnokságot irnak ki. Vasárnap tehát már startolnia kellene csapatainknak és a helyzet egyelőre teljesen bizonytalan. Ez azonban nem a labdarúgócsapatok bizonytalansága. Ebből a bizonytalanságból nem kérünk...

Kisorsolták a szövetségi díj-mérkőzéseket

Az alkerületi sportszövetség keddi ülésén kisorsolta a szövetségi díjmérkőzéseket, amelyek szeptember 19-én veszik kezdetüket. A részletes sorolás a következő:

Szeptember 19: AMEFA—Transilvania, Gloria

—Titanus, SGA—Sparta,

Szeptember 26: Sparta—Gloria, AMEFA—Titanus, Transilvania—SGA.

Október 3: SGA—AMEFA, Transilvania—Gloria, Titanus—Sparta.

Október 10: SGA—Titanus, Transilvania—Sparta, AMEFA—Gloria.

Október 17: Titanus—Transilvania, Sparta—AMEFA, Gloria—SGA.

Október 24: SGA—Titanus, Transilvania—Sparta, AMEFA—Gloria.

O Az Intelegerea választmányi ülése. Az Intelegerea-sportegyesület csütörtökön, augusztus 26-án este 9 órakor a Rosenfeld-féle vendéglő különtermében választmányi ülést tart, amelyen Cotjoiu Romulus dr. polgármester is megjelenik. A vezetőség kéri a választmányi tagok okvetlen megjelenését.

O A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap hat meccs kerül lebonyolításra, közöttük a legérdekesebb, a Ferencváros—Nemzeti, valamint a Bocskai—Hungária-mérkőzés. A műsór a következő: Ferencváros—Nemzeti, Budai „11”—Törekvés, Újpest—Kispest, Szürketaxi—Phobus, Bocskai—Hungária, Szeged—FC—ETO.

Megalakult a fővárosban a „Nemzeti Liga“ Marinescu Gabriel elnökletével

Beszámoltunk arról, hogy hétfőn a nemzeti bajnokság kérdésében București-ben döntő fontosságú események várhatók. Ekkorra tüzték ki ugyanis a nemzeti bajnokság régi egyesületeinek újabb értekezletét, amelyen a nemzeti bajnokság kérdésében az utolsó teendőket kívánták megbeszélni. A nemzeti bajnokság régi egyesületei ugyanis még mindig nem adták fel a harcot annak ellenére, hogy közben a nemzeti bajnokság bizottsága már ki is sorsolta mindkét bajnoki osztály mérkőzéseit, sőt a B) ligában már vasárnap meg is kezdték a bajnoki mérkőzéseket.

A nemzeti bajnokság egyesületei vezetőinek, valamint Marinescu Gabriel, a Venus elnökének lemondása ismét olyan helyzetet teremtett, hogy egyáltalán nem látszik kizártnak a bajnoki rendszer megváltoztatása, illetve a régi rend visszaállítása. Igaz, hogy nagyon valószínű, hogy Tilea Viorel dr., a labdarúgószövetség elnöke, a végső-kig ragaszkodni kíván a bajnoki beosztáshoz, de hát az sincs kizárva, hogy esetleg Tilea Viorel dr. távozására is sor kerülhet.

A fővárosi jelentések röviden arról emlékeztetnek meg, hogy augusztus 26-ra, vagyis csütörtökre, összehívták az UFSR nevű szövetséget, amelynek döntenie kell a divíziós egyesületek fellebbezése

ügyében, amelyet a bajnoki rendszer ellen nyújtottak be.

A fővárosban egyébként a régi divíziós egyesületek megalakították a „Nemzeti Ligát“, amelynek elnökévé Marinescu Gabriel minisztert, a Venus elnökét választották és az új liga már a héten megkezdte működését. Sportkörökben óriási érdeklődéssel tekintenek a további fejlemények elé.

Venus—Admira 3:0 (1:0) Ripensia—Rapid 1:1 (1:0)

București-ből jelentik: Ma játszották le a Venus-pályán mintegy 10 ezer néző jelenlétében a Venus—Admira-mérkőzést, amelyet a kitünően játszó Venus megeredményesen nyert meg. A bajnokcsapat igen jól játszott, főként Bodola, aki mindhárom gólt szerezte. Kivülre Feraru, Ploesteanu és Iordachescu voltak igen jók, a bécsiéknél a kapus, a fedezetors és a két Vogl tint ki. — Az előmérkőzésen a Ripensia és a Rapid 1:1 (1:0) arányban döntetlenül meccseltek és a komolytalan mérkőzésen a Ripensia győzelmet is megérdemelt volna. A Curentul által felajánlott serleget a Venus csapata nyerte meg.

eloszt
100.000.
frankot
a

Párisi Világkiállítás

Önt is
szívesen látjuk!

„OLLA“ kiállítási pavillonja
Pavillon de la Santé 24 B.

Szerkesztői üzenet

I. F. Cermel—Csermő. Alsós-probléma: Abban az esetben, ha az egyik játékos „gyerünk“-öt mond be és az ellene „kontragyerünk“-kel és „gyerünkkel“ válaszol és a hívó fél erre „elmegy“, ebben az esetben a „kontragyerünk“ fizetendő, mert a „kontragyerünk“ bemondása már a következményeire is kötelez, amit az elszaladás nem semmisíthet meg.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

LEVELEZÉS

Középkorú önálló iparos megismerkedne fiatal, calnos nővel. Levelet „Nem bánja meg“ jeligére a kiadóba kérem. 4409

ALKALMAZÁS

Ügyes mindenes leányt vagy asszonyt telvesz jó fizetéssel a „Dacia“-kávaház Pecica—Rovine. Családkönyv szükséges. 4428

GYERMEKTELEN házaspár házmesternek felvéretek. Str. Greceanu 11. 4429

Helybeli iparvállalat
keres délutáni órákra
perfekt román és magyar
gépírónt.

Ajánlatokat „Önálló“ jeligére a kiadóba. 4438

Varrólányokat és munkálányokat keresünk. Kapu Str. Penos Curcui 14.

Tisztviselő összes irodai teendőiben sok éves gyakorlattal, szeptember 1-re állást keres. Megkereséseket „Önálló és gyors“ jeligére a kiadóba kér. 4358

ÜZLET

Ipartüzem nagybottáshoz társ keresetek kb. 150.000 lejrel „Élelmiszert“ jeligére a kiadóhivataltba. 4427

Mielőtt házat vakolattja
Mielőtt lakását festeti
Mielőtt költözik, úgy
villamosvezetékét és azok tartozékait tekintesse szigetelő-csőbe falba
NAVRÁDI-val
Arad, Str. Metianu. 882

LAKÁS

3 szoba, fürdőszoba II. emeleti lakás szeptember elsejétől kiadó. Str. Cloșca 7. szám. 4378

Kiadó szeptember 1-re két- és háromszobás lakás ujonnan festve. Bul. Regele Ferdinand 37. 4431

Piaci üzlethelyiség berendezéssel, szép lakással Ghaloroon kiadó. Érdeklődni: Glésinger-cégnél. 4434

Emeleti, tereenyilló, egy vagy kétszobás, előszobás garzonakás azonnal kiadó, esetleg bútorozva. Piac Imperatul Traian 1. 4436

VÉTEL, ELADÁS

Haláleset

elutazás, köztöködséből kifolyólag veszek készpénzért ócska bútorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, maculaturapapírt, ócskavasat, padlashedmit, — Vásárolok lakásban és padlácson heverő bármilyen műlelesleges holmit, ím-jomot stb Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhöz jövök. Gojdu-uca 5
Steiner Sándor.

Eladó „Friedland“ kályha, zománc burkolattal, nagy helyiség fűtésre. Bul. Regele Ferdinand 37. 4482

Figyelem! Figyelem!
Alkalmi nagyvásár a

„TEMPO“-ban
Írógép, hálósobák 4500 lejtől, pianók 9000 lejtől, kombinált festett szekrény, bel- és külföldi összekötő szőnyegek, varrógépek, antik láccillár, modern ebédlő Zálogtárgyak közvetítését a veltünk önszervezésében álló timisoarai zálogházba elvállalunk. Meghosszabbításokat előzőn eszközöltünk. — Zálogtárgyakra előleget nyújtunk. TEMPO bizományi üzlet, Arad, Fischer Bliz-palota.

Rádióműsor

— Romniai időszámítás. —

SZERDA, AUGUSZTUS 25.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, majd gyógyászati és háztartási tanácsok. — 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: A Dinu Serbanescu-zenekar tanzeneje. Közvetítés a „Lido“-ból. 20.05: Mendelssohn: Hegedűhangverseny, op. 64. (Előadja: Fr. Kreisler, a londoni filharmonikusok zenekarának kíséretével). 20.35: Rádiógyem. Const. Sescioreanu előadása az agrárproblémákról. RR: 20.55—22.05: Szórakoztató zene gramofonlemezek. RB: 20.55: A „Baical“ balalajka-

zenekar hangversenye Boris Cernigov vezényletével. 21.30: Orgonahangverseny gramofonlemezek. A műsorban részletek J. S. Bach, Cesar Frank, Sullivan, Vidor és Saint-Saens műveiből. RR és RB: 22.05: Aurel Alexandrescu énekszámai. 22.30: Sport. Hírek. 22.45: Hangverseny. 23.45: Hírek a külföldre. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Hogyan válasszuk ki a családi ház felkét? (Felolvasás). —

11.45: A legműveltebb majom. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.05: Herz Lily zongorázik. Tánco. 13.40: Hírek. 14—15.20: Farkas Bóla és cigányzenekara. Közben kb. Pontos időjelzés. 15.40: Hírek. 16: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszertárak. 17.15: Wesselényi. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. — 18: Hanglemezek. Híres indulók és keringők. 18.35: A nemzeti nyomtatványkiállítás. 19: Penninger Antal éneke l zongorakísérettel. 19.30: A jó arckép. A rádió szalonzenekara. 20.30: Lászlóffy Margit és Stefániai Imre Liszt-műveket adnak elő két zongorán. 21.15: „Vihar Páris felett“. Hangdráma 3 részben. Utána kb. 22.35: Hírek. 23: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 0.15: Hírek francia és olasz nyelven. 0.25: Cigányzenekar.

Budapest II. 19.20—19.55: A rádió szalonzenekara. 20—20.25: Csermely Gyula elbeszélései. 20.30—20.55: Rötzsakállu Frigyes lovagi udvara. 21.15—21.45: Hochstrasser Karola énekel zongorakísérettel. 21.50—22: Hírek. — 22.05—23: Hanglemezek.

Bécs. 8.10—9: Könnyű lemezek. 14.10: Szórakoztató zene. 15: Ponselle szoprán lemezei. 18.35: Weber: As-dúr zongoraszonáta. 23.20: Kurt Thomas énekkara. 24—0.30: J.zzlemezek.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 18.20: Nikolics zongorázik. — 18.50: Népdalok. 19.20: Lemezek. 21: Rádiózenekar. Utána: Lemezek.

Deutschlandsender. 7: Lemezek. 7.30: Könnyű zene. 13: Déli zene. 16.15: Lemezek. 17: Szórakoztató zene. 23.50: Quantz: Fuvolahármas. 24—1: Frankfurt könnyű- és tánczeneje.

Milano. 20: Vegyes zene. 22: Pietri: Csirkefogónégyes. Operett. — Utána: Tánczene.

Pozsony. 11.10: Magyar hírek. 14.40: Lemezek. 15.15: Aktarév hegedűművész játéka. 17.10: Rádiózenekar. 19: Magyar műsor. 23.20: Magyar hírek. Utána: Lemezek.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 26.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, majd gyógyászati és háztartási tanácsok. — 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek.

Bérbe vennék

Aradon november, vagy február elsejére modern 6—7 szobás **keres magánházat,**

vagy villát, lehetőleg a központban.

Cimeket a kiadóba kérek.

14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Ion Cămărășescu előadása a 8-ik balkáni atlétikai versenyről. 19.17: Vegyes zene, gramofonlemezek. 20.15: Rádiógyem. Nae Popescu lelkész előadása. 20.35: Szórakoztató számok gramofonlemezek. — 20.55: Constanta Badescu énekszámai. Műsor: Liszt: Dal, Delibes: Coppelia. Proch: Változatok, Joh. Strauss: Keringő. 21.20: A rádió zenekarának hangversenye. Bolrok- és rokokó-zene. Előadja: Rosl Baumann-Radulescu (ének) és Vasile Jianu (fuvola). 22.30: Sport. Hírek. 22.45: A James Kok zenekar szórakoztató hangversenye a „Lafayette“-étteremből. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven. — 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Mária. II. Lajos király hitvese. (Felolvasás). 11.45: A kultúra kezdetei. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. — 13.05—14.30: Az 1. honvédelmi vezény zenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. Közben kb. 14.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 14.40—15.15: Ney Tibor hegedű zongorakísérettel. 15.40: Hírek. 16: Árfolyámhírek. 17.15: A háztartásról. Vizvári Mária előadása. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Az eucharisztia a zene történetében. 18.20: Közvetítés a margitszigeti Palatinus-szállóból. 18.45: Miért hallgat az angol. Szerb Antal csevegése. — 19.15: A Berliini Állami Zeneművészeti Főiskola énekkara. 20: A füveskönyvtől a növényészeti biológiáig. — 20.30: Nagy emberek kedves nótái. 21.40: Hírek. — 22.10: Hanglemezek. Liszt-művek. 23: Időjárásjelentés. — 23.05: A rád. szalonzenekar. Utána: Jazz-zenekar.

Budapest II. 18.50—19.15: Jazz-zenekar. 19.30—19.55: A magyar pártorkultúra. 20—21: Hanglemezek. Idegen népek zenéje. 21.05—21.30: „Istenek kertje“.

Milano. 20: Vegyes zene. 22: Donaudí: Sperduti nel buio. 3 felvonásos operett. Opera után tánczene.